

ЈКП ГРАДСКО САОБРАЋАЈНО ПРЕДУЗЕЋЕ

„БЕОГРАД“

Београд, Улица кнегиње Љубице број 29

Број: 3309

Датум: 12.03.2026. године

СТУПА НА СНАГУ

21.03.2026. год.

Потпис *WB*

**П Р А В И Л Н И К
О ОБАВЕЗАМА САОБРАЋАЈНОГ ОСОБЉА У ЈКП ГРАДСКО САОБРАЋАЈНО
ПРЕДУЗЕЋЕ "БЕОГРАД"**

Београд, март 2026. године

„ На основу члана 33. став 1. тачка 20. Статута ЈКП Градско саобраћајно предузеће „Београд“ (пречишћен текст) број 3048 од 26.02.2024. године, Надзорни одбор Предузећа на 307. седници одржаној дана 12.03.2026. године, донео је

П Р А В И Л Н И К О ОБАВЕЗАМА САОБРАЋАЈНОГ ОСОБЉА У ЈКП ГРАДСКО САОБРАЋАЈНО ПРЕДУЗЕЋЕ "БЕОГРАД"

ГЛАВА I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о обавезама саобраћајног особља у ЈКП Градско саобраћајно предузеће „Београд“ (у даљем тексту: Правилник) регулишу се обавезе и начин поступања саобраћајног особља при извршавању њихових послова.

Члан 2.

Саобраћајно особље, као и остали запослени чији је делокруг рада у вези са обављањем превоза, а који је утврђен Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у ЈКП ГСП „Београд“ (у даљем тексту: Систематизација), дужни су да се придржавају одредаба овог правилника.

Надлежне службе у ЈКП ГСП „Београд“ (у даљем тексту: Предузеће) дужне су да Правилник доставе лицима из претходног става, који својим потписом потврђују да су исти примили и да су се са истим упознали.

Под саобраћајним особљем и запосленима чији је делокруг рада у вези са обављањем превоза, а који је утврђен Систематизацијом, сматрају се, у смислу одредаба овог правилника, следећа лица:

- возачи аутобуса, трамваја, тролејбуса, електричног возила „Б“ категорије, возачи специјалних возила, теренски мајстори - возачи, терминусни мајстори, возачи теретних возила, возачи путничких возила,
- отправници,
- диспечери и диспечери погона,
- референти Службе за контролу саобраћаја, референти зоне, референти саобраћаја, референти саобраћаја у СП Централа, референти за безбедност и референти за регистрације и штете у Сектору саобраћаја,
- инструктори рада возача и инструктори рада возача трамваја,
- инструктор за „СРС“
- диспечери смене,
- главни диспечери,
- шеф распореда,
- шеф и заменик шефа саобраћаја,
- главни инжењер у Сектору саобраћаја,
- водећи стручни сарадник и стручни сарадник у Сектору саобраћаја,
- шеф Службе за управљање саобраћајем у ОЈ „Планирање и управљање саобраћајем“,
- шеф Службе за контролу саобраћаја у ОЈ „Планирање и управљање саобраћајем“,
- шеф Сектора за управљање и контролу саобраћаја,

- шеф Службе за уговорени превоз у СП „Уговорени превоз и унутрашњи транспорт“,
- шеф Службе за унутрашњи транспорт у СП „Уговорени превоз и унутрашњи транспорт“.

Члан 3.

Лица из чл. 2. овог правилника која обављају послове за које је потребна обука, као и лица која заснивају радни однос, поред услова предвиђених Систематизацијом, морају стећи практичну обуку за послове које обављају.

Нико не сме руковати возилима и техничким уређајима на возилима ако за то није одређен и обучен.

Евиденција и докази о обучености за руковање возилима и техничким уређајима, као и оспособљеност за исте, води се у саобраћајном погону – организационој јединици и регулише се посебним упутством.

Члан 4.

Саобраћајно особље дужно је да, за време рада, код себе поседује личне и службене исправе и да исте преда на захтев надлежног органа МУП-а, ради легитимисања.

Саобраћајно особље дужно је да на захтев овлашћеног лица Предузећа и инспекцијског органа преда службене исправе, ради легитимисања.

Службена легитимација Предузећа је исправа којом се доказује службени статус лица из чл. 2. и 7. овог правилника, а издаје је овлашћени орган Предузећа.

Службена легитимација не сме се никоме уступити.

Саобраћајно особље коме је Систематизацијом утврђено поседовање возачке дозволе одређене категорије за обављање послова, дужно је да обавести непосредног руководиоца у случају да му је због саобраћајног прекршаја или другог разлога одузета возачка дозвола или изречена казна забране управљања моторним возилом одређене категорије.

Саобраћајно особље сматра се путником када не обавља послове за које је ангажовано у Предузећу, а затекне се у возилу које врши јавни линијски превоз путника.

Члан 5.

Саобраћајно особље је дужно да обавља послове који су одређени уговором о раду, Систематизацијом, распоредом рада, као и друге послове по налогу непосредног и посредног руководиоца.

Свако несавесно, неквалитетно и неуредно извршавање послова од стране саобраћајног особља представља повреду радне обавезе за коју се може изрећи мера отказ уговора о раду.

Члан 6.

Саобраћајно особље је дужно да се приликом обављања послова придржава одредаба овог правилника, прописаних процедура, свих законских и подзаконских прописа, реда вожње и распореда рада, као и општих аката Предузећа чија је примена обавезујућа.

а) Општи прописи:

- Закон о раду,
- Закон о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима,
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима,
- Закон о превозу путника у друмском саобраћају,
- Закон о безбедности и здрављу на раду,

- Правилник о начину коришћења тахографа,
- Правилник о начину обављања организованог превоза деце,
- Одлука о јавном линијском превозу путника на територији града Београда са свим важећим изменама и допунама,
- Остали важећи законски прописи који посредно или непосредно регулишу рад саобраћајног особља.

б) Правилници, процедуре и упутства Секретаријата за јавни превоз

- Правилник о обавезама превозника, саобраћајног особља и приватног партнера задуженог за имплементацију хардверског и софтверског решења за праћење и управљање системом у јавном линијском превозу путника на територији града Београда,
- Правилник о сертификацији возила која обављају јавни превоз путника на територији града Београда,
- Процедура за возаче приликом дешавања ванредних ситуација,
- Упутство за рад превозника приликом коришћења уређаја у Систему за управљање возилима Београд^{+плус},
- Упутство за рад на BusLogic возачкој конзоли,
- Корисничко упутство Busman Driver - апликација за возачку конзолу,
- Техничко упутство за рад на BusLogic возачкој конзоли,
- Техничко упутство за решавање проблема са опремом,
- Упутство за обрачун прихода превозника Градско саобраћајно предузеће „Београд“
- Упутство за подношење приговора о реализацији полазака у Систему за управљање возилима Београд^{+плус},
- Споразум о сарадњи између ЈКП „Управљање јавним превозом Београд“ и ЈКП ГСП „Београд“.

в) Општи акти Предузећа

- Колективни уговор,
- Правилник о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“
- Правилник о хигијенским условима у возилима,
- Правилник о безбедности и здрављу на раду,
- Правилник о заштити од пожара запослених,
- Правилник о униформи запослених ЈКП ГСП „Београд“,
- Правилник о радио-саобраћају,
- Правилник о безбедности и здрављу на раду при извођењу радова на трамвајској прузи,
- Правилник о поступку вуче возила у ЈКП ГСП „Београд“
- Правилник о експлоатационо-техничким условима функционисања трамвајског подсистема у ЈКП ГСП „Београд“,
- Правилник о утврђивању одговорности и накнади материјалне штете коју запослени причини Предузећу на раду, или у вези са радом и одговорност Предузећа за материјалну штету коју запослени претрпи на раду или у вези са радом,
- Правилник о вршењу обавезне и периодичне обуке у Центру за обуку возача ЈКП ГСП „Београд“ и оспособљавању возача за стицање почетног и периодичног сертификата о стручној компетентности, начину издавања и замени квалификационе картице возача,
- Упутство о начину стицања и издавања почетног сертификата о стручној компетентности, издавању и замени квалификационе картице возача,
- Упутство о начину издавања и коришћења меморијских (тахо) картица возача.
- Упутство о спајању трамваја.

- Надлежне службе у Предузећу дужне су да упознају саобраћајно особље са важећим прописима, као и да их благовремено упознају са новим прописима.
Непознавање прописа никога не оправдава за неправилно извршење послова.
У случају да неки од овлашћених органа изда наређење супротно одредбама Правилника, саобраћајно особље је дужно да пре него што приступи извршењу таквог наређења, на одговарајући начин извести непосредног руководиоца.

Члан 7.

За издавање налога за рад и вршење надзора у саобраћају, а у складу са Систематизацијом, надлежни су следећи запослени:

а) Непосредни руководиоци:

- шеф саобраћаја и заменик шефа саобраћаја,
- шеф Службе за уговорени превоз,
- шеф Службе за унутрашњи транспорт,
- главни инжењер у Сектору саобраћаја,
- водећи стручни сарадник и стручни сарадник Сектора саобраћаја,
- шеф распореда,
- диспечер и диспечер погона,
- диспечер смене у СП „Уговорени превоз и унутрашњи транспорт”,
- референт саобраћаја и референт саобраћаја у СП „Централа”,
- инструктор рада возача и инструктор рада возача трамваја,
- референт за безбедност у Сектору саобраћаја,
- референт за регистрацију и штете.

б) Посредни руководиоци:

1)

- отправник,
- референт зоне,
- референт у Служби за контролу саобраћаја,
- диспечер смене,
- главни диспечер,
- шеф Службе за управљање саобраћајем,
- шеф Службе за контролу саобраћаја,
- шеф Сектора за управљање и контролу саобраћаја,

2)

- директори и заменици директора саобраћајних погона,
- директор и заменик директора ОЈ „Планирање и управљање саобраћајем”,
- извршни директор за саобраћај,
- извршни директор за техничку експлоатацију аутобуског подсистема,
- извршни директор за техничку експлоатацију електро подсистема,
- директор Предузећа

Члан 8.

Диспечер и диспечер погона, отправник, инструктор рада возача, инструктор рада возача трамваја, референт за безбедност, као и остали запослени из чл. 7. став 1, под тачкама а) и б/1) овог правилника дужни су да приликом доласка возача на посао и у току њиховог

рада обратe пажњу на њихово психофизичко стање (умор, болест, дејство алкохола, опојних дрога...).

У случају сумње да возач није у стању да на прописан начин обавља посао или исти обавља на начин којим се угрожава безбедност саобраћаја и путника, лица из претходног става дужна су да обавесте непосредног руководиоца и о истом сачине извештај.

Члан 9.

Саобраћајно особље, као и остали запослени чији је делокруг рада у вези са обављањем превоза, а који је утврђен Систематизацијом, дужни су да се придржавају прописа о чувању пословне тајне у Предузећу.

Забрањен је сваки разговор пред трећим лицима, давање изјава средствима јавног информисања, оглашавање путем друштвених мрежа (Facebook, Instagram и др.) веб – сајта за дељење и размену видео датотека (You Tube) и осталих видео платформи (Блог и др.) о питањима везаним за пословање Предузећа без претходног одобрења непосредног руководиоца.

Приликом истраге, увиђаја, као и у поступку утврђивања повреде радне обавезе, запослени су дужни да дају потпуне и истините исказе.

ГЛАВА II

ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ ЗА САОБРАЋАЈНО ОСОБЉЕ

Члан 10.

Саобраћајно особље за време вршења послова мора да изгледа пристојно тј. да буде уредно.

Саобраћајно особље које обавља радне задатке без униформе мора да буде уредно и пристојно одевено. Забрањен је рад у папучама, панталонама чија је дужина изнад скочног зглоба, мини сукњама, мајицама са бретелама, дубоким деколтеима, гардероби која оставља обнажен стомак, гардероби са страначким, верским или клупским обележјима, као и свако екстравагантнo облачење или шминкање.

Ношење службеног одела регулисано је одговарајућим општим актом Предузећа.

Члан 11.

Саобраћајно особље је дужно да се понаша културно, уљудно и предусретљиво.

Међусобни односи саобраћајног особља морају бити коректни.

На захтев путника, као и контролора или другог овлашћеног лица, возачи су дужни да дају свој идентификациони број возачке картице, а остало саобраћајно особље службени или везни број издат од стране Предузећа, на начин који није у супротности са Законом о заштити података о личности.

Члан 12.

Саобраћајно особље је дужно да упозори путника или било које друго лице које прави неред, физички напада и узнемирава друга лица, угрожава сигурност и јавни ред, уноси у возило недозвољен и опасан пртљаг, да престане са таквим активностима и да ће бити удаљено из возила.

Уколико након упозорења лице из става 1. овог члана настави са истим понашањем, саобраћајно особље може зауставити возило и затражити интервенцију најближег органа МУП-а.

Саобраћајно особље је дужно да упозори и спречи путника или било које друго лице, да у унутрашњости и на спољним површинама возила и објектима Предузећа поставља огласне садржаје, летке и плакате, или било које друге облике оглашавања, изузев у случају када за такве активности има посебно одобрење.

Члан 13.

Саобраћајно особље је дужно да и према грађанима који нису путници има коректан однос и пружи обавештења о мрежи линија, поласцима возила са терминуса, као и да путнику пружи тражена обавештења у вези са сналажењем по граду или да упути на овлашћено лице ако није у могућности или није овлашћено да такву информацију даје.

Члан 14.

Однос саобраћајног особља према надлежном органу МУП-а, Комуналној милицији, запосленом лицу у Јавном комуналном предузећу за управљање, контролу и логистику јавног превоза путника у Београду „Управљање јавним превозом Београд“ (у даљем тексту: УЈП) и инспекцијским органима мора бити службен и коректан.

Саобраћајно особље дужно је да поступи по налогу органа из претходног става у циљу успостављања реда, регулисања саобраћаја, спречавања знатне штете и слично, и пружи одговарајуће податке о себи.

Члан 15.

Место и време пријема и предаје послова саобраћајног особља утврђено је распоредом рада.

Саобраћајно особље дужно је да се лично упозна са својим распоредом рада, као и упутствима која се у овом циљу издају.

Замена на радном месту могућа је само са знањем и одобрењем непосредног руководиоца.

Члан 16.

Саобраћајно особље је дужно да у случају оправдане спречености доласка на рад, одмах по наступању исте, обавести диспечера погона или непосредног руководиоца о разлозима спречености за рад.

Саобраћајно особље је дужно да одсуство са рада тражи благовремено, а све изостанке оправда.

Члан 17.

У случају недоласка саобраћајног особља на смену, особље из претходне смене дужно је да ради дуже од пуног радног времена, али најдуже до времена прописаног Колективним уговором Предузећа, Законом о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима, Законом о раду и Уговором о раду.

Члан 18.

Саобраћајно особље може напустити послове само по одобрењу непосредног руководиоца. У случају моменталног обољења или повреде на раду, саобраћајно особље је дужно да одмах извести непосредног руководиоца.

Саобраћајно особље које је због моменталног обољења или повреде на раду напустило посао, дужно је да исто правда потврдом лекара.

До доласка замене, саобраћајно особље ће по могућству наставити са радом, а ако не може, возило ће искључити из саобраћаја и обезбедити га на прописан начин.

Члан 19.

Саобраћајно особље је дужно да о својим запажањима, која су од значаја за обављање саобраћаја, извести непосредног руководиоца.

РАД САОБРАЋАЈНОГ ОСОБЉА У СИСТЕМУ ЗА ДАЉИНСКО ПРАЋЕЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ВОЗИЛИМА У ЈАВНОМ ЛИНИЈСКОМ ПРЕВОЗУ ГРАДА БЕОГРАДА

Члан 20.

Уређаје за функционисање система чине сви уређаји инсталирани у возилима и просторијама саобраћајних погона, а са циљем обезбеђивања несметаног функционисања система.

Обавеза саобраћајног особља је да помоћу предвиђених апликација у систему:

- прати рад возила по линијама,
- прати алармни екран,
- комуницира са Управљачким центром у Јавном комуналном предузећу за управљање, контролу и логистику јавног превоза путника у Београду „Управљање јавним превозом Београд“ (у даљем тексту: УЦ)
- да одмах по пријави возача у случају било ког квара опреме у систему исти евидентира ради отклањања,
- врши дообуку возача и обуку нових возача за рад у систему,
- благовремено задужује возаче возачким картицама и води евиденцију о издатим возачким и заменским картицама.

ГЛАВА III

ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ ЗА ВОЗАЧЕ

1. Почетак рада

Члан 21

Возач коме је, према важећим прописима, потребан сертификат о стручној компетентности, је дужан да поседује важећи сертификат и квалификациону картицу возача издату од стране надлежног органа, осим возача трамваја.

Возач је дужан да приступи периодичној обуци за стицање периодичне квалификације коју је дужно да организује Предузеће, у складу са прописима који уређују област стицања и обнове картице/сертификата о стручној компетентности возача.

Члан 22.

Возачи преузимају дужност на месту и у време предвиђено распоредом рада. У гаражи, односно депоу саобраћајног погона, возач прима дужност од диспечера погона. Возач је дужан да се диспечеру погона јави најкасније 10 минута пре изласка возила у саобраћај и од њега прими потребна документа за рад (путни налог са листом квара, туражну таблицу са трасом кретања, полису осигурања и европски извештај о саобраћајној

незгоди, копију саобраћајне дозволе, извод лиценце за превоз путника, папирне показиваче правца (уколико је на возилу неисправан електронски дисплеј или је исто опремљено механичким показивачем), евентуална наређења и упутства.

Приликом преузимања смене на термину, уколико на термину постоји отправник, возач је дужан да се пријави код отправника и покаже му ИД картицу.

У случају искључења возила са линије у току радног времена и доласка у круг саобраћајног погона, по било ком основу, возач је дужан да се јави диспечеру најкасније 10 минута од уласка у круг саобраћајног погона.

По пријему потребних докумената за рад, за технички исправно возило, од стране диспечера, возач је дужан да најкасније 10 минута од пријема истих, изађе возилом из круга саобраћајног погона.

Члан 23.

Опрема у возилу намењена за рад у систему за даљинско праћење и управљање возилима у јавном превозу састоји се од возачког панела (возачке конзоле).

Возач је дужан да пре изласка возилом из гараже, приликом примопредаје смене на термину, као и при сваком полуобрту, изврши визуелни преглед возачког панела (возачке конзоле) и уочена оштећења евидентира у путни налог, обавести диспечера погона и сачини извештај.

Члан 24.

Возач је дужан да на рад дође са возачком картицом коју је задужио на своје име.

Возач не сме користити картицу која гласи на име другог возача.

Ступањем на рад, возач је дужан да се пријави у систем за даљинско праћење и управљање возилима прислањањем картице на возачки панел и провери да ли је правилно пријављен у систем.

У систему јавног линијског превоза, на линијама дневног и ноћног саобраћаја, возач је дужан да након пријављивања на рад у систему, а потом и извршене контроле исправности опреме у возилу, изврши избор линије и одабере полазак према својој туражној табlici. Након избора прве вожње, све наредне вожње отварају се у аутоматском режиму.

Члан 25.

Уколико возачка картица није исправна из било ког разлога (оштећена, блокира и сл.) или је дошло до губитка картице, возач је дужан да неисправност или губитак одмах пријави диспечеру погона, како би се издала заменска возачка картица и обезбедио регуларан рад возача у систему.

Уколико проблем са картицом или губитак наступи у току рада, возач је дужан да исти пријави диспечеру до краја смене.

По добијању информације да је дупликат возачке картице урађен, возач је дужан да исту преузме у што краћем року (до 5 дана) и заменску картицу врати диспечеру погона.

Уколико возач не поступи на начин предвиђен у претходним ставовима, сматраће се повредом радне обавезе за коју се може изрећи мера отказ уговора о раду.

Члан 26.

Возач који закасни на посао, распоређује се за тај дан на друге упражњене послове, а ако то није могуће, одређује се да буде у резерви.

Уколико нису испуњени услови из става 1. овог члана, диспечер погона враћа запосленог са посла и евидентира се одсуство за планирано време рада.
У случају недоласка возача на рад, одговорно лице саобраћајног погона одређује на те послове друго лице из резерве.

Члан 27.

Возач је дужан да приликом изласка из гараже или преузимања возила по било ком основу и у било које време у току рада, провери да ли се у возилу (путничком простору и кабини возача) налазе предмети који нису припадајући део опреме возила (опасне материје и сл.). Уколико их има, возач је дужан да о наведеном обавести диспечера погона, отправника, запосленог на пословима физичко - техничког обезбеђења или запосленог у ОЈ „Корпоративна безбедност“ и сачини извештај.

При пријему возила у гаражи, возач је дужан да прегледа возило ради утврђивања његове исправности, односно евентуалног оштећења, чистоће и снабдевености потребном опремом. О уоченом се извештава непосредни руководилац.

Члан 28.

Возач преузима технички исправно возило, а чију исправност потврђује пословођа у Сектору одржавања својим потписом у путном налогу.

Потписом у одговарајућој рубрици путног налога / листи квара возач потврђује да је примио возило са припадајућом опремом без видљивих техничких недостатака и оштећења.

Путни налог / листа квара је документ који прати возило од момента изласка у саобраћај до завршетка рада. У одговарајућу рубрику путног налога / листу квара се уносе сви недостаци на возилу које возач уочи како приликом преузимања возила тако и приликом рада. По завршетку рада возила, возач предаје путни налог / листу квара диспечеру погона, осим у тролејбуском подсистему, где путни налог и листа квара остају у возилу због даљег технолошког процеса.

По пријему возила у гаражи и на термину, возач је одговоран за његову исправност и опрему, као и за оштећења која настану у току рада.

Возач не сме да учествује у јавном саобраћају са технички неисправним возилом.

Члан 29.

Возач је дужан да пре изласка са возилом из гараже провери следеће:

- спољни изглед каросерије, стакла и унутрашњост возила
- стање пнеуматика, навртки на завртњевима точкова и усмереност стрелица на капицама навртки,
- снабдевеност возила горивом, уљем и расхладном течностима,
- присуство тага (прстена на наливном грлу резервоара),
- стање осветљења и инструмената за високи и ниски напон (према врсти возила),
- функционисање врата,
- стање сигналних, звучних и светлосних уређаја,
- рад инструмената на инструмент-табли,
- исправност кочница,
- функционисање мењача,
- функционисање управљачког механизма,
- евентуалне појаве великих вибрација и шума,
- снабдевеност возила потребном опремом (дефинисано у чл. 34.)

- остале склопове у зависности од типа возила (трамвај, тролејбус)
- стање хармонике код зглобних возила,
- присуство свих уређаја који се налазе на возилу према списку у путном налогу/колској књижици,
- присуство свих нових уређаја, који су видљиви, а који су уградњом постали саставни део опреме возила,
- било коју другу неисправност или оштећење.

Уколико возач уочи неку неисправност или оштећење исто уписује у одговарајућу рубрику путног налога /листу квара и јавља се непосредном руководиоцу.

Члан 30.

Возилом које је опремљено дигиталним тахографом не сме да управља возач без меморијске (тахо) картице или ако му је картица неважећа.

У случају неисправности, оштећења или губитка меморијске (тахо) картице, возач је дужан да поступи у складу са одредбама Закона о радном времену посаде возила у друмском превозу и тахографима и Правилником о начину коришћења тахографа, и о томе обавести непосредног руководиоца.

Уколико возач користи туђу, фалсификовану или картицу издату на бази нетачних или лажних изјава, иста ће му бити одузета.

Возач је дужан да приликом доласка на посао поседује меморијску (тахо) картицу и да исту читава у законском року.

Уколико возач не поступи на начин предвиђен у овом члану, сматраће се повредом радне обавезе због које се може изрећи мера отказ уговора о раду.

Члан 31.

Возач који је распоредом рада одређен да буде у резерви, дужан је да се по доласку на рад јави диспечеру погона или отправнику и без њихове сагласности не може се удаљити из распореда, односно са терминуса. Возач из резерве дужан је да по добијању смене ради као да му је то редовни распоред.

За време чекања, возач из резерве који због недостатка планираног броја возила или масовнијих искључења чека на распоред, може да обавља и остале послове који одговарају његовим стручним и радним способностима и обучености.

Члан 32.

Маневрисање возилом у гаражи, паркинг простору и радионицама врши се уз посебну пажњу и уз смањену брзину. У радионичком простору брзина износи највише 5 км/час, а на паркинг простору највише 10 км/час.

Возач је дужан да по напуштању возила у гаражи, паркинг простору, радионицама и сл., исто обезбеди од самопокретања.

2. Обележавање, опремљеност, проветравање, грејање, осветљавање и чистоћа возила

Члан 33.

Возило којим се врши превоз путника мора бити на прописан начин видно обележено у складу са важећом Одлуком о јавном линијском превозу путника на територији града

- Београда, тако да је на предњој страни исписан број и назив линије у смеру кретања или терминуса, а на задњој и улазној страни возила исписан број линије.
У случају да је возило снабдевано електронским ознакама линије или су ознаке фиксне са променљивим бројевима, возач исте подешава на самом возилу.
У случају постављања ознака које је могуће променити, возач исте узима из распореда и поставља на одговарајућа места пре изласка из гараже.
Уколико возач не поступи на начин предвиђен у претходним ставовима сматраће се повредом радне обавезе за коју се може изрећи мера отказ уговора о раду.
Када се возилом не врши редован превоз или се не примају путници, на предњој страни возила, возач поставља одговарајућу ознаку "ванредна возња", "за гаражу", "у квару" и слично.
Возило којим се врши обука возача мора бити обележено натписом "ОБУКА ВОЗАЧА" на предњој, бочној и задњој страни.

Члан 34.

Возило којим се врши превоз путника мора да буде исправно и опремљено на начин предвиђен Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“ и Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима.

Основни уређаји и обавезна опрема коју возила у саобраћају морају да имају су:

- апарат за гашење пожара - 2 комада
- знак за обележавање возила заустављеног на коловозу (сигурносни троугао),
- опрема за пружање прве помоћи (комплет прве помоћи),
- два клинаста подметача,
- чекић за разбијање стакла,
- заштитне рукавице (за тролејбусе),
- гвоздена полука за отварање скретница (за трамваје),
- светлоодбојни прслук.

Уколико возач утврди да нешто од наведеног недостаје у возилу, недостатке уписује у путни налог.

За исправност апарата за гашење пожара задужено је одговорно лице Службе противпожарне заштите.

Члан 35.

Возила којима се врши превоз путника морају бити пре упућивања у саобраћај чиста и проветрена.

У летњем периоду возила морају бити проветрена, односно, када је спољна температура изнад 25°C, морају бити расхлађена, уколико поседују систем за расхлађивање.

Проветравање се врши путем природне вентилације (прозори и отвори) или укључењем система за расхлађивање.

Члан 36.

У циљу правилног коришћења уређаја за расхлађивање у возилима, возачи су дужни следеће:

- да по пријему поруке на возачком панелу од стране запослених у УЦ, укључе уређај за расхлађивање,

- да сваку неправилност у раду уређаја за расхлађивање упишу у листу квара у путном налогу и о томе одмах обавесте диспечера погона,
- на сваком термину и окретници обезбеде да, у возилима која поседују исправну климу, сви прозори и кровни луфтери у возилу буду затворени.

Члан 37.

У зимском периоду и у време кад је спољна температура нижа од +10°C, укључује се систем за грејање возила.

Возач је дужан да при преузимању возила провери исправност грејача и ако исти нису исправни, а спољна температура нижа од +10 °C, искључи, односно врати возило у гаражу.

Члан 38.

Возач је дужан да на возилу за превоз путника, у периодима дана када је смањена видљивост (сумрак, ноћ, магла) као и у тунелима, укључи светла у унутрашњости возила или купеу.

Члан 39.

Возачи су дужни да одржавају чистоћу у возачком простору у току рада.

3. Ред вожње

Члан 40.

Возач је дужан да возило одвезе на одређени терминус линије, односно да га врати по завршеном раду само прописаном трасом у предвиђено време, односно по налогу отправника или диспечера погона, или другог лица из члана 7. став 1 под тачкама а) и б/1) овог правилника.

Члан 41.

Возачи су дужни да се строго придржавају реда вожње, односно упутства отправника за линију на којој раде, диспечера Диспечерског центра, диспечера погона или запосленог у УЦ.

Изузетно, у случајевима када нема отправника на термину, возач је дужан да поступи искључиво по налогу диспечера Диспечерског центра или запосленог у УЦ.

Одступање од регистрованог реда вожње на линији, у смислу скраћења, продужења, делимичне измене трасе и измене у понуђеном капацитету линије, као и замене врсте и типа возила, може се вршити изузетно из оправданих разлога.

Није дозвољено да се закашњење у вожњи надокнађује прекорачењем дозвољене брзине.

Изузетно, закашњење може да се надокнади по одобрењу лица из става 1. овог члана, на следећи начин:

- скраћивањем задржавања возила на крајњим станицама,
- незауостављањем на одређеном броју стајалишта,
- скраћењем линија до одређених тачака на траси.

У наведеним случајевима отправник или диспечер који је упутио налог возачу је дужан да о томе обавести запослене у УЦ и измене унесе у одговарајућу апликацију система за даљинско праћење и управљање возилима.

Уколико се ради о аутобуским линијама, потребно је да отпражник или диспечер, пре давања налога возачу, за исти затражи сагласност од УЦ, УЈП.
Саобраћајно особље је дужно да на погодан начин обавести путнике о одступањима од регистрованог реда вожње.

Члан 42.

Уколико је возач добио налог од запосленог из УЦ, отпражника или диспечера да промени линију на којој ради, потребно је да затвори вожњу на матичној линији и да кроз мануелни режим рада, изврши избор линије на коју је послат на рад, смера кретања и тураже.
Возач је дужан да наведене промене евидентира у путном налогу.

4. Стајалишта – терминуси

Члан 43.

Измена путника на линијама јавног превоза врши се искључиво на стајалиштима.
Возач је дужан да возило зауставља на свим регистрованим стајалиштима линије на којој ради и отвори врата, односно да, када је возило преусмерено на алтернативну трасу, због блокаде саобраћајница на редовној траси, исто зауставља и врши измену путника на свим постојећим регистрованим стајалиштима дуж алтернативне трасе.
Возило се сматра заустављеним на стајалишту када је својим предњим чеоним делом поравнато са стајалишном ознаком, а десним боком постављено не даље од 20 цм од ивичњака стајалишног платоа.
Возач је дужан да приликом стајања у стајалишту због измене путника укључи све показиваче правца.
Измена путника се може вршити највише у прва два возила заустављена на стајалишту.

Члан 44.

Возач је задужен за отварање и затварање врата на возилу, изузев на возилима на којима је конструктивно предвиђено отварање врата од стране путника.
Возач је дужан да врши надзор над улазом и изласком путника из возила.
Возач је дужан да се стара о безбедности свих путника, а нарочито старих и изнемоглих лица и особа са инвалидитетом, трудница, као и лица која воде или носе децу.
Возач је дужан да приликом уласка у возило лица које уноси дете и дечија колица напомене да је препорука да у возилима јавног линијског превоза иста буду склопљена, а да дете буде у наручју пратиоца.
Возач покреће возило тек када се увери да су сва врата затворена.
За време вожње, врата на возилу морају бити затворена.
Врата се отварају тек када је возило у потпуности заустављено.

Члан 45.

Возач је дужан да пружи физичку помоћ путнику са инвалидитетом, ако без такве помоћи исти не може да користи превозничку услугу и ако се пружањем помоћи не угрожава безбедност саобраћаја, живот и здравље особе са инвалидитетом или других корисника превоза.

Особа са инвалидитетом која користи колица, улазак у возило врши самостално или уз помоћ пратиоца, а по потреби уз помоћ возача, уколико су испуњени безбедносни услови наведени у претходном ставу.

Возач возила које има уграђену механичку рампу намењену за улазак у возило особе са инвалидитетом која користи колица, дужан је да возило обезбеди од самопокретања тако што ће, након заустављања возила у стајалишном месту, повући паркирну кочницу, точкове управљачке осовине окренути ка ивичњаку, односно ка средини коловоза на успону, зауставити рад мотора и извадити контакт кључ из браве. Затим треба да изађе и изврши спуштање рампе, сачека да корисник колица уђе и смести се у возило, врати рампу у првобитни положај и након тога настави вожњу.

Возач возила које има уграђену аутоматску рампу намењену за улазак у возило особе са инвалидитетом која користи колица, дужан је да изврши спуштање рампе и сачека да корисник колица уђе и безбедно се смести у возило, врати рампу у првобитни положај и након тога настави вожњу.

Члан 46.

Заустављање возила ван стајалишта ради изласка путника дозвољено је у следећим случајевима:

- када то захтева ситуација у саобраћају због великих застоја, прекида саобраћаја и слично,
- када је возачу упућен знак од стране полиције,
- ако се возило не може зауставити на регистрованом стајалишту због препреке,
- у ванредним ситуацијама као што су техничка неисправност возила, саобраћајна незгода, препреке на путу, стање пута, атмосферске сметње, теже повреде или смрти путника у возилу и слично,
- због сигнала од стране путника о могућој опасности (повици и слично) добијених из путничког простора.

У случају великих застоја и прекида саобраћаја, препреке на путу и лошег стања коловоза на месту предвиђеном за стајалиште, возач је дужан да омогући путницима безбедан улазак и излазак на месту заустављања које је ван стајалишта.

У ситуацији када се деси техничка неисправност возила или саобраћајна незгода у којој је учествовало возило, возач је дужан да омогући путницима безбедан излазак на месту заустављања и да их упуту до најближег стајалишта, како би наставили вожњу следећим возилом.

Када је возач принуђен да возило дуже заустави ван стајалишта, исто мора обезбедити од самопокретања (повући паркирну кочницу, точкове управљачке осовине окренути ка ивичњаку, односно ка средини коловоза на успону и поставити клинасте подметаче) и видљиво обележити сигурносним тролуглом и укљученим свим показивачима правца.

Члан 47.

Возач је дужан да на терминусу и окретници заустави возило на посебно одређеној површини и да омогући путницима чекање у возилу до поласка по реду вожње.

Возач је дужан да на терминусу и окретници изврши обилазак возила са унутрашње и спољне стране и према типу возила визуелно прегледа стање битних склопова (на аутобусу: стање пнеуматика, визуелни преглед стања навртки завртњева на точковима и усмереност стрелица на капицама, цурење горива, уља итд, на трамвају: стање шинских кочница, одговарајућих поклопаца, стање и исправност пантографа, а код тролејбуса: стање пнеуматика, визуелни преглед стања навртки завртњева на точковима и усмереност стрелица на капицама, стање тролних мотки, тролних глава итд.), као и исправност врата и сигнализације возила.

Члан 48.

На терминусима и окретницама линија, возач је дужан да се придржава следећег режима:

- у зони терминуса и окретница вожња се обавља уз максималну опрезност,
- након изласка путника и прегледа возила, возило улази у стајалиште за пријем путника,
- редослед полазака са терминуса и окретница врши се по реду вожње, а изузетно по налогу отправника или запосленог у УЦ, као и испечера у Диспечерском центру Предузећа,
- током стајања возила на терминусу и окретници дуже од 3 минута, возач је дужан да угаси мотор, осим код возила код којих је напоменом у колској књижици или фабричком декларацијом за одређене типове возила одређено другачије,
- возило обезбеди од самопокретања (повуче паркирну кочницу, точкове окрене ка ивичњаку, односно ка средини коловоза на успону, постави клинасте подметаче под задње точкове, затвори сва врата аутобуса),
- забрањено је турирање и неоправдана употреба звучних сигнала.

Члан 49.

У случају потребе да возач напусти возило и да се потом врати на рад, дужан је да се одјави на возачком панелу (конзоли) а затим да се поново пријави када се врати на рад.

Члан 50.

Паркирање возила на терминусу или окретници, када је то неопходно, врши се тако да паркирано возило не омета маневрисање и пролаз другим возилима, уз обавезу обезбеђивања возила од самопокретања.

5. Вожња возила

Члан 51.

Дању на моторном возилу, за време вожње у саобраћају на путу, морају бити укључена кратка, односно дневна светла.

Возач је дужан да познаје и поштује све саобраћајне прописе, као и да, у складу са општим прописима, приступи периодичној провери знања из области безбедности саобраћаја.

Возач, као и инструктор рада возача, дужни су да обаве редовни и ванредни контролни здравствени преглед у складу са Законом о безбедности саобраћаја на путевима и Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“.

Возач, као и инструктор рада возача, не смеју управљати возилом уколико нису обавили здравствени преглед у одређеном року.

Члан 52.

Током вожње, возач не сме дозволити присуство било ког лица у возачкој кабини или возачком простору.

Изузетно, у фази обуке возача, дозвољено је да у кабини буду инструктори или лица са посебним налогом.

У возилу у коме се врши обука возача, поред кандидата и инструктора рада возача, не смеју се возити друга лица.

Возач не сме да користи мобилни телефон за време вожње док је возило у покрету, као ни друге уређаје за комуникацију.

- Возач не сме да користи аудио и видео уређаје, осим уређаја који су саставни део опреме возила, нити да предузима друге радње које ометају његову пажњу при управљању возилом.

Коришћење слушалица за време вожње није дозвољено.

У возилу није дозвољено пушење нити коришћење електронске цигарете.

Члан 53.

У интересу безбедности саобраћаја возач је дужан:

- да не прекорачи највећу дозвољену брзину,
- да држи безбедно одстојање и растојање у односу на остале учеснике у саобраћају,
- да брзину кретања возила прилагоди техничким карактеристикама возила, условима коловоза, видљивости и атмосферским условима, као и другим учесницима у саобраћају,
- да поштује предност осталих учесника у саобраћају,
- да поштује саобраћајне знаке и даје знаке упозорења осталим учесницима у саобраћају звучним и светлосним сигнаlima,
- да при промени смера кретања, при заустављању и поласку возила употреби показивач правца као знак обавештења,
- да вожњу учини безбедном и удобном за путнике у возилу, а посебно приликом мимоилажења, претицања и обилажења,
- да возило не покреће нагло и нагло га зауставља без оправданог разлога,
- да након заустављања и изласка из возила исто обезбеди од самопокретања (повуче паркирну кочницу, точкове окрене ка ивичњаку, односно ка средини коловоза на успону, постави клинасте подметаче под задње точкове, затвори сва врата аутобуса).

Члан 54.

При заустављању возила на стајалишним местима, семафорима, код застоја и сл., најмање дозвољено одстојање од возила испред за аутобусе и тролејбусе је 1 м, а за трамваје 3 м.

Члан 55.

За сваку линију, траса је одређена унапред и не сме се напустити осим:

- када то захтева надлежни орган МУП- а,
- када је до застоја саобраћаја дошло због саобраћајне незгоде, елементарних непогода или других узрока, а постоје алтернативне саобраћајнице,
- када то одреди надлежно лице,
- када се возило вуче за гаражу, а траса линије није најповољнији и најкраћи пут,
- када се возило ванредно или редовно укључује у саобраћај или искључује из саобраћаја.

Све измене траса линије возач је дужан да упише у путни налог и обавести диспечера погона.

Члан 56.

За време вожње, лице које управља возилом је дужно да прати исправност рада агрегата на возилу преко одговарајућих инструмената на инструмент табли.

Сваки квар који за последицу има искључење возила са губитком времена мора се пријавити диспечеру погона и отправнику.

Лице које управља возилом дужно је да правилним поступањем спречи веће последице кварова на возилима.

Члан 57.

Возач је дужан да кварове које уочи упише у путни налог / листу квара, уз уписивање времена констатације квара у предвиђеној рубрици.

За све кварове који настану на возилу возач је дужан да преко отправника или диспечера погона обезбеди интервенцију теренског мајстора – возача или терминусног мајстора.

Возачу није дозвољено да возило искључи из саобраћаја без потписа листе квара од стране теренског мајстора – возача или терминусног мајстора, одобрења отправника или диспечера погона.

У случају вршења контроле оправданости пријављеног квара, утврђивања разлога његовог настанка, настанка штете, возач је дужан да по налогу пословође, бригадира или контролора одржавања присуствује испитивању возила, пружању података и сачињавању записника.

Возач има право да тражи да се изврши утврђивање оправданости пријављеног квара.

Члан 58.

Уколико је из било ког разлога потребно да се возило искључи из саобраћаја у току рада, возач је дужан да се, након слања одговарајућег аларма, привремено одјави из система и затвори вожњу.

Приликом повратка возила на линију, након отклањања квара или из других разлога, возач је дужан да се у гаражи пријави на рад.

Доласком на стајалиште/терминус на коме се укључује у рад, возач је дужан да изабере линију, смер кретања и одговарајући полазак за своју туражу.

Члан 59.

У случају обављања ванредних вожњи, возач је дужан да поступа по упутству распореда (траса, време, ред вожње и евентуални квар).

Све остале обавезе возача који обавља ванредне вожње, исте су као и обавезе возача у редовном саобраћају.

Члан 60.

Возач не сме оставити возило и напустити га ван гараже, осим ако је добио налог од стране надлежних лица из члана 7. овог правилника и то тек пошто предузме све потребне мере обезбеђења предвиђене општим и посебним прописима за поједине типове возила.

Члан 61.

Возачу је забрањено да другом лицу уступи управљање возилом, осим у случају кад за то добије налог диспечера погона или отправника. Забрањено је да се смена возача врши самоиницијативно на траси линије.

Члан 62.

У возилу које због природе квара мора да се вуче за гаражу, обавезно мора да се налази возач.

- Приликом вуче возила, обавезно је поступање сагласно одредбама Правилника о поступку вуче возила у ЈКП ГСП „Београд“.

Члан 63.

Возач је дужан да обавести отправника или диспечера Диспечерског центра или диспечера саобраћајног погона о свим ванредним догађајима, елементарним непогодама и другим непредвиђеним догађајима који имају за последицу немогућност обављања редовног превоза путника или одступање од реда вожње.

Возач је дужан да се придржава свих процедура за возаче приликом ванредних дешавања.

Члан 64.

На основу информације из претходног члана, отправник или диспечер диспечерског центра обавештавају запослене у УЦ и предузимају све потребне мере за отклањање ванредних поремећаја у што краћем року.

6. Крај рада

Члан 65.

По завршетку рада на линији, возило полази са терминуса за гаражу у време одређено редом вожње.

Возач је дужан да се јави отправнику пре поласка за гаражу (уколико постоји отправник на линији) ради добијања евентуалних упутстава и слања одговарајуће документације.

Члан 66.

Крајем рада возача на линији сматра се моменат предаје возила и пратеће документације на линији или у гаражи, односно депоу.

Примопредаја возила обавља се у гаражи саобраћајног погона односно депоу и на терминусу.

На улазу у гаражу, запослени на пословима физичко - техничког обезбеђења евидентира време уласка, гаражни број возила и службени број возача, затим визуелно прегледа возило и опрему (апарат за гашење, тахограф и др.) и сачињава записник у случају да је возило оштећено или недостаје опрема. Возач је дужан да свако оштећење на возилу, настало за време рада на линији и које је уписано у путни налог, при уласку у гаражу, пријави запосленом на пословима физичко - техничког обезбеђења или другом овлашћеном лицу.

Непријављивање или неевидентирање оштећења на возилу којим је возач управљао, а за које је знао или је био дужан знати, представља повреду радне обавезе за коју се може изрећи мера отказ уговора о раду.

У случају да је возач употребио апарат за гашење пожара у току вожње, изјаву са потребним подацима доставља запосленом на пословима физичко - техничког обезбеђења, а употребу ПП апарата уписује у листу квара.

Након прегледа возила од стране запосленог на пословима физичко - техничког обезбеђења, паркирања на предвиђеном месту и обезбеђивања возила, возач предаје путни налог са листом квара диспечеру у распореду саобраћајног погона.

У случају када возило долази на линију прања обавеза возача или возача паркирера је да претходно затвори сва врата, прозоре и луфтере на возилу. Уколико возило не пролази линију прања, приликом паркирања возач или возач паркирер је дужан да затвори сва врата, прозоре и луфтере на возилу.

У тролејбуском подсистему путни налог и листа квара остају у возилу због даљег технолошког процеса.

У трамвајском подсистему квар возила се пријављује, тј. уписује у књигу код дежурног пословође, а путни налог са листом квара са описом квара остаје у трамвају. На трамвајима на којима нема пријаве квара, возач предаје путни налог са листом квара диспечеру у распореду саобраћајног погона.

Члан 67.

Примопредаја возила на терминусу врши се између возача који предаје и возача који прима возило, и том приликом уносе се у одговарајућу документацију све уочене неправилности, оштећења и недостаци, као и информације о актуелној измени трасе због немогућности функционисања саобраћаја на редовној траси.

Након завршетка рада (смена на терминусу или у гаражи), возач се одјављује са рада. Приликом предаје возила у гаражи возач је дужан да искључи екран возачког панела (конзоле).

Члан 68.

Смена возача на стајалишту дуж линије није дозвољена.

Изузетно, смена на стајалишту дуж линије може да се изврши само у случају непредвиђених околности (само уз сагласност диспечера погона), тако што се претходни возач одјави са рада а нови возач се пријављује на рад.

7. Саобраћајне незгоде и хаварије

Члан 69.

У случају саобраћајне незгоде, возач је дужан да активира аларм „саобраћајна незгода“ на возачком панелу (конзоли).

Возач је дужан да о саобраћајној незгоди и осталим догађајима на линији због којих је дошло до поремећаја саобраћаја одмах обавести отправника на линији, диспечера погона или Службу за управљање саобраћајем.

У случају саобраћајне незгоде када ниједан од учесника не прихвата узроковање исте, позива се МУП.

У случају саобраћајне незгоде са обележјима кривичног дела (погинула или повређена лица, велика материјална штета), обавезно се позива МУП.

У случају саобраћајне незгоде у којој је учествовало возило Предузећа које је каско осигурано, обавезно се позива МУП.

Када је познат узрочник саобраћајне незгоде, а штета на возилима је мала, тада оба учесника попуњавају Европски извештај о саобраћајној незгоди према упутству за попуњавање (налази се на полеђини извештаја).

Возач је дужан да о саобраћајној незгоди попуни прописан образац са детаљним описом саобраћајне незгоде и исти достави диспечеру погона на крају смене, а исту евидентира у путном налогу / листи квара у одговарајућој рубрици.

Возач је дужан да пријави саобраћајну незгуду за коју је знао.

- Непријављивање саобраћајне незгоде за коју је возач знао, представља повреду радне обавезе за коју се може изрећи мера отказ уговора о раду.

Члан 70.

Када је услед саобраћајне незгоде или хаварије дошло до кидања контактне мреже тролејбуса и трамваја или до евентуалног обарања стуба који носи ове инсталације, саобраћајно особље које је наишло на препреку у саобраћају дужно је да обезбеди место незгоде од удара струје, опомињући остале учеснике у саобраћају, обавести диспечера погона и активира одговарајући аларм.

Ако услед хаварије контактне мреже, контактни вод падне на каросерију трамваја или тролејбуса, или дође до електризирања тролејбуса, возач је дужан да на миран и сталожен начин објасни путницима поступак напуштања возила.

Возачима трамваја и тролејбуса забрањено је пењање на кров возила.

У случају да трамвај наиђе на деоницу пруге прекривену лишћем, песком или другим материјалом и возач при томе утврди прекид струјног кола, дужан је да одмах спусти одузимач струје (пантограф) и учврсти га у водоравни положај.

До одвајања пантографа од контактне мреже у случају из претходног става, возач је дужан да спречи улаз и излаз путника, као и да обавести путнике да не додирују металне делове трамваја.

Померање трамваја са места на коме је дошло до прекида напајања (контакт са шинама), обавља се гурањем трамваја.

Пре спајања тих трамваја, возач је дужан да поново провери да ли је спуштен пантограф и прекинуто струјно коло оба трамваја.

У случају електризирања тролејбуса (сигнал КИТ апарата), возач је дужан да обавести путнике да остану у возилу, изађе из возила искакањем без додиривања каросерије, одвоји оба одузимача струје (тролне мотке) од контактне мреже, врати се у возило и отвори путницима врата за излаз. Возач не сме да помера возило до доласка теренског мајстора – возача.

Члан 71.

Возач је дужан да, уколико се затекне или наиђе на место саобраћајне незгоде у којој има повређених, одмах обавести полицију и/или службу хитне помоћи и да у складу са својим знањима, способностима и могућностима, пружи помоћ лицима повређеним у саобраћајној незгоди и да предузме све што је у његовој моћи да спречи увећавање постојећих, односно настајање нових последица и активира одговарајући аларм.

Члан 72.

Возач, учесник саобраћајне незгоде у којој је неко лице задобило телесне повреде, односно погинуло, или је настала велика материјална штета, дужан је да:

- активира аларм „саобраћајна незгода“,
- заустави возило, искључи мотор, укључи све показиваче правца, постави сигурносни троугао на безбедном растојању, обавести полицију и/или службу хитне помоћи и предузме друге расположиве мере како би упозорио остале учеснике у саобраћају о постојању незгоде,
- упозори сва лица да се склоне са коловоза да не би била повређена и да не би уништавала трагове незгоде,
- остане на месту незгоде до доласка полиције и завршетка увиђаја,

- укаже помоћ повређенима, односно прву помоћ или медицинску помоћ у складу са својим знањима, способностима и могућностима,
- да предузме све мере заштите које су у његовој моћи да се спречи настајање нових и увећавање постојећих последица и повреда,
- да обезбеди трагове и предмете незгоде, под условом да тиме не угрожава безбедност саобраћаја.

Члан 73.

У циљу убрзавања процеса прикупљања података о околностима под којима се саобраћајна незгода догодила, возач је дужан да, уколико постоји могућност, на лицу места сачини писани извештај о саобраћајној незгоди, о возачима и возилима који су учествовали у незгоди и о сведоцима незгоде.

Код повреда у саобраћајним незгодама, саобраћајно особље је дужно да по могућности сазна личне податке повређених.

Члан 74.

Запослени у Служби за управљање саобраћајем дужни су да одмах по добијању информације и без одлагања обавесте запослене у УЦ, УЈП о већим кваровима на контактної мрежи, застојима због прекида напајања контактне мреже и саобраћајним незгодама у којима су учествовала возила аутобуског и електро подсистема.

8. Физички напади, малтретирање возача и оштећење возила

Члан 75.

Уколико у току вршења послова дође до физичког напада и малтретирања возача претњом, уценом и сл, којом приликом наступи телесна повреда или неспособност за рад, неопходно је да се активира аларм „паник тастера“, возило заустави и затражи интервенција најближег органа МУП-а, као и да се од сведока прикупе потребни подаци.

Паник тастер је аларм највећег приоритета и возач је дужан да га користи искључиво у ситуацијама када му је угрожена безбедност.

Употреба аларма дефинисана је Процедуром за возаче приликом дешавања ванредних ситуација.

У свим ситуацијама возачи треба да буду уздржани и настоје да се новонастала ситуација реши без конфликта.

Члан 76.

У случају оштећења возила од стране путника или других лица, возач може по потреби да се обрати најближем органу МУП-а или организационој јединици надлежној за послове комуналне милиције ради интервенције и прибављања података о починиоцима.

9. Превоз ствари, пртљага и животиња

Члан 77.

Путник у возило може унети ручни пртљаг, дечја колица, инвалидска колица, ловачку или спортску опрему (пушку у футроли без набоја, скије, прибор за риболов и сл.) и други пртљаг који својим димензијама и својствима не угрожава сигурност путника.

- Приликом уласка у средњеподно возило (возило са степеништем) препорука је да дечја колица буду склопљена, а дете да буде у наручју пратиоца.

Путник у возило може унети пса висине до 40 центиметара мерено у висини гребена и мачку у посебном транспортеру прилагођеном врсти и величини пса или мачке, у периоду од 09.00 до 13.00 часова и 18.00 до 24.00 часа.

Путник је дужан да брине о свом пртљагу. Пртљаг из става 1. и транспортер из става 3. овог члана потребно је сместити на начин да заузима што мање простора у возилу, да не омета нити да на било који начин угрожава остале путнике и саобраћајно особље.

У возило није дозвољено уносити ватрено оружје, експлозивне и лако запаљиве предмете и текућине, предмете који могу угрозити живот, здравље и имовину путника и возно особље и предмете који могу озледити, испрљати, оштетити или узнемирити путнике у возилу или возно особље.

Изузетно, припадницима полиције и Војске Србије дозвољено је ношење личног наоружања када се налазе на службеном задатку, на начин утврђеним посебним прописима.

Путницима је забрањено:

- да уносе у возило пртљаг, ствари и животиње супротно одредбама Одлуке о јавном линијском превозу путника на територији града Београда, осим паса водича особа са инвалидитетом;
- да ометају возача, односно друго овлашћено лице у возилу у обављању службе;
- да бацају отпатке, или на други начин загађују и уништавају опрему возила, возило и његове ознаке;
- да пуше у возилу;
- да се задржавају у делу возила на начин којим се омета или отежава улазак или излазак путника из возила;
- да онемогућавају отварање и затварање врата, као и насилно отварају врата на возилу;
- да улазе и излазе из возила у покрету, да се хватају или возе на спољном делу возила;
- просјачење, продаја производа и свако друго понашање које ремети коришћење услуге јавног превоза.

Возач, односно овлашћено лице у возилу, дужно је опоменути путника који поступа супротно одредбама овог члана.

Уколико и поред опомене путник настави са понашањем супротно одредбама овог члана, возач је дужан да позове путника да напусти возило.

Уколико путник настави са истим понашањем, возач је дужан да заустави возило и поступи по „Процедури за возаче приликом дешавања ванредних ситуација“ (аларм „хитне службе“).

Члан 78.

Путник или било које друго лице не сме постављати у унутрашњости и на спољним површинама возила и објектима Предузећа садржаје, летке и плакате или користити било који други облик оглашавања.

Члан 79.

Возач је дужан да прими нађену ствар у возилу и узме податке од налазача или, ако је сам нашао, да је брижљиво чува до момента предаје отправнику или диспечеру погона.

Члан 80.

Када возач посумња да нађена ствар може угрозити безбедност путника и возила, дужан је да о томе одмах обавести отправника, диспечера погона или најближи орган МУП-а.

10. Посебне одредбе за возаче тролејбуса и возаче који раде на електробусу

Заједничке одредбе

Члан 81.

Возач тролејбуса је дужан да се при руковању возилом у свему придржава Упутства произвођача о руковању тролејбусом/електробусом у складу са завршеном обуком.

Члан 82.

Пре почетка рада, возач тролејбуса је дужан да изврши припрему тролејбуса/ електробуса за укључивање у саобраћај.

При томе је посебно дужан да изврши преглед стања тролних мотки, с тим да је претходно заштитио руке изолационим рукавицама, провери функционисање тролних аутомата, изврши проверу изолованости тролејбуса уз помоћ уређаја за контролу изолованости (КИТ уређаја) и његовог активирања, као и трака за одвођење статичког електрицитета са тролејбуса.

Возач који управља електробусом дужан је да изврши визуелни преглед пантографа, провери функционисање система пантографа, као и траке за одвођење статичког електрицитета са електробуса.

Члан 83.

Возач тролејбуса је дужан да вожњу прилагоди условима саобраћаја, стању коловоза и контактне мреже, како не би дошло до неконтролисаног падања тролних мотки и код тога је посебно дужан да води рачуна о:

- исправности контактне мреже (опуштености, оштећења попречних држача мреже, скретница, укрштаја и сл.),
- стању коловоза (неравнине и оштећења на коловозу, неисправни шахтови, сливници и сл.).

У случају спадања тролних мотки, односно добијања одговарајућег звучног сигнала, возач тролејбуса је дужан да на безбедан начин у што краћем року заустави возило и поступи на начин регулисан Упутством произвођача о руковању тролејбусом у складу са завршеном обуком.

Пре почетка и у току вожње возач тролејбуса је дужан да редовно прати рад уређаја за контролу изолованости (КИТ уређај).

Возач који управља електробусом је дужан да током вожње води рачуна о капацитету и температури суперкондезатора или батерије, и у случају приказане високе температуре на дисплеју у возачкој кабини, заустави возило и пријави квар диспечеру погона, отправнику или Служби за управљање саобраћајем ради обезбеђивања сервисне службе.

Члан 84.

Возач тролејбуса је дужан да приликом приближавања скретници, улици и укрштају на контактної мрежи смањи брзину (која не сме да буде већа од 15 км/час), а прелазак преко безнапонског елемента (секционера) без укључене педале вуче.

За време вожње тролејбуса, када су тролне мотке на контактної мрежи, возач тролејбуса не сме исти померати од осе контактне мреже на већу удаљеност од оне прописане од стране произвођача тролејбуса, односно од дужине тролних мотки.

У случају када се приближава тролејбусу који се налази испред, возач је дужан да држи одстојање које му омогућава јасан преглед положаја тролних мотки тог тролејбуса.

Возач је дужан да се увери у положај тролних мотки тролејбуса који обилази.

Члан 85.

Код квара на контактної мрежи, која не дозвољава даље кретање возила, возач је дужан да заустави возило, предузме мере обезбеђења возила и путника, као и да хитно обавести диспечера погона, отправника или Службу за управљање саобраћајем ради отклањања насталог квара.

Возач је дужан да предузме и мере обезбеђења других учесника у саобраћају од откинутог контактної вода у циљу спречавања већих кварова или незгода.

Члан 86.

Уколико је из било ког разлога (застоји, прекиди струје, незгоде и сл.), дошло до нагомилавања тролејбуса, возачи су дужни да, након отклањања узрока застоја, један по један полазе са места догађаја на међусобном одстојању од најмање 50 метара.

Члан 87.

Возачу тролејбуса је најстроже забрањено било какво испитивање узрока квара, поправки и пењање на кров тролејбуса/електробуса.

У случају квара, возач тролејбуса је дужан да исти пријави диспечеру погона, отправнику или Служби за управљање саобраћајем ради обезбеђења интервенције сервисне службе.

Возачу тролејбуса је најстроже забрањена вожња уназад преко скретница, улици и укрштаја.

Члан 88.

Возачу тролејбуса забрањено је искључивање и стављање ван употребе било ког система којим је тролејбус/електробус опремљен (блокада вожње са отвореним вратима, систем за аутоматско спуштање мотки и др.), изузев у случају квара, уз претходну сагласност теренског мајстора – возача или терминусног мајстора и уписивања у листу квара.

Члан 89.

Возач тролејбуса је дужан да, уколико наиђе на место на ком је присуство воде или снега на коловозу веће од 15 цм, пре проласка те деонице, обавести диспечера погона и након тога поступи по налогу и инструкцијама које добије од истог.

Члан 90.

Возач тролејбуса је дужан да заустави рад мотора уколико се на терминусу задржава дуже од 3 минута.

Уколико напушта возачки простор, дужан је да обезбеди возило од самопокретања, као и да предузме све потребне мере да обезбеди возило од неовлашћене употребе.

Члан 91.

Возач који управља електробусом је дужан да изврши пуњење суперкондензатора или батерије на терминусу, постављањем возила испод пуњача, тако да пантографом приликом подизања и пуњења правилно належе на шине пуњача.

Током пуњења електробуса забрањено је напуштање возачког простора због праћења параметара уређаја пуњења и услед неисправности спусти пантограф, како би спречио хаварију суперкондензатора или батерије.

11. Посебне одредбе за возаче електричног возила „Б” категорије

Члан 92.

Возач електричног возила „Б” категорије је дужан да се при руковању возилом у свему придржава Упутства произвођача о руковању електричним возилом, у складу са извршеном обуком.

Члан 93.

Пре почетка рада, возач електричног возила „Б” категорије је дужан да изврши припрему електричног возила за укључивање у саобраћај.

При томе је посебно дужан да изврши преглед стања напуњености батерија, као и постави камере на електрично возило.

Члан 94.

Возач електричног возила „Б” категорије је дужан да вожњу прилагоди условима саобраћаја, стању коловоза (неравнине и оштећења на коловозу, неисправни шахтови, сливници и сл.) и проласку кроз пешачку зону.

Возач електричног возила „Б” категорије приликом управљања електричним возилом је дужан да води рачуна о капацитету батерија на дисплеју у возачкој кабини, и у случају брзог пражњења истих, заустави возило и пријави квар диспечеру погона, отправнику или Служби за управљање саобраћајем ради обезбеђивања сервисне службе.

Члан 95.

Возачу електричног возила „Б” категорије је најстроже забрањено било какво испитивање узрока квара, поправке возила.

У случају квара, возач електричног возила „Б” категорије је дужан да исти пријави диспечеру погона, отправнику или Служби за управљање саобраћајем ради обезбеђења интервенције сервисне службе.

Уколико напушта возачки простор, дужан је да обезбеди возило од самопокретања, као и да предузме све потребне мере да обезбеди возило од неовлашћене употребе.

Члан 96.

Возач електричног возила „Б“ категорије је дужан да изврши пуњење батерија на термину (гаражи) при завршетку рада линије, постављањем возила испред пуњача и испрати сам почетак пуњења батерија.

Члан 97.

Возач електричног возила „Б“ категорије је дужан да прати временску прогнозу и уз консултацију са диспечером погона, у случају падавина или температуре испод 15°C, искључи возило из саобраћаја, а када временски услови дозвољавају (без падавина и температура изнад 15°C), у што краћем року укључи возило на први наредни полазак.

12. Посебне одредбе за возаче трамваја

Члан 98.

Пре почетка рада, поред обавезног прегледа возила (композиције), возач трамваја је дужан да провери и следеће:

- исправност и причвршћеност уређаја за квачење возила (купловање возила),
- помоћни прибор – адаптер за спајање трамваја,
- стање песка у пескарама (ако песак недостаје, допуни га при изласку из гараже или на термину),
- стање батеријског напона,
- потребну опрему.

Возач је дужан да по пријему возила обавезно испроба исправност вуче и све врсте кочница, светлосних уређаја, брисача, врата и сигналних уређаја, мотор - генератора, мотор - компресора, пантографа, корпе за заштиту од гажења и плугова и опреме за надзор трамваја (камере).

Уколико је трамвај мултиплициран или са приколицом, возач је дужан да изврши преглед одговарајућих уређаја на другом возилу и уређаја за спајање између два возила, односно возила и приколице.

О евентуалним недостацима које уочи, возач је дужан да обавести отправника или диспечера погона.

Члан 99.

Приликом сваког кретања трамваја у депоу или преко канала, возач је дужан да се увери да никог нема испод, испред или иза возила и покреће га пошто је претходно дао звучни сигнал.

Приликом преласка преко канала или кроз врата депоа, возач је дужан да вози лагано (максимално 5 км/час), са посебном пажњом и при томе дајући звучни сигнал.

Члан 100.

Одстојање између трамваја који се крећу у истом смеру мора бити такво да се при изненадном заустављању трамваја испред, трамвај који наилази може правовремено зауставити радном кочницом и помоћном (паркирном) кочницом.

У случају отказа (квара) радне кочнице возач је дужан да употреби сигурносну кочницу.

При кретању по клизавим шинама, брзина мора бити смањена на меру која обезбеђује благовремено заустављање возила.

Возач је дужан да у таквим случајевима одржава безбедно одстојање у односу на возило испред себе.

Ако су шине клизаве, возач је дужан да пажљиво укључује погон, да би избегао проклизавање точкова.

При покретању, вожњи и заустављању трамваја у случају да су шине клизаве, возач је дужан да користи систем за избацивање песка.

Члан 101.

Возач трамваја је дужан да у току вожње обезбеди да конопац за спуштање пантографа увек буде у затегнутом стању, а нарочито у случају јаког ветра и на местима са смањеном висином контактне мреже (подвожњаци, мостови, укрштаји са тролејбуском мрежом итд.).

Члан 102.

Возач трамваја је дужан да, уколико не постоји безбедан простор за пролазак пантографа трамваја поред тролних мотки тролејбуса, заустави трамвај на безбедном растојању како не би дошло до закачињања тролних мотки тролејбуса од стране пантографа трамваја.

Члан 103.

Возачу трамваја строго је забрањено:

- да се пење на кров трамваја,
- да врши оправке односно отклања кварове.

Члан 104.

Вожња уназад обавезно се мора вршити уз помоћ још једног лица ради сигнализирања и омогућавања безбедног кретања возила.

Приликом вожње уназад лице одређено за испомоћ дужно је да заузме такав положај, односно дужно је да се налази на таквом месту у возилу, или изван њега, са ког може осматрати простор у правцу кретања возила и тако успешно обезбеђивати вожњу, дајући при томе возачу сигнале или друга потребна обавештења.

Лица за испомоћ могу бити: возач другог трамваја, отправник, теренски мајстор – возач, терминусни мајстор, инструктор рада возача, возач паркирер, пробни возач, референт зоне, референт за безбедност у сектору саобраћаја и референт саобраћаја.

Возила која су конструкцијски прилагођена за вожњу уназад из задњег дела трамваја могу се возити без лица за испомоћ.

Вожња уназад врши се смањеном брзином (до 5 км/ч), уз максималну опрезност.

Члан 105.

Након заустављања возила, возач је дужан да обезбеди возило од неконтролисаног кретања.

У случају када се возило након заустављања напушта, возач је дужан да прекидач смера постави на нулу, педалу кочнице постави у положај паркирано, прекидаче свих команди врати у нулти положај и дрвене подметаче постави испод точкова.

- Возачи трамваја марке „Диваг“ дужни су да на местима стајања возила дуже од 3 минута, ручицу смера и контролера вожње и кочења доведу у неутралан положај (на нулу) и да обору ручицу паркирне кочнице.
У случају да трамвај има ручну кочницу иста се затеже.

Члан 106.

Поред опште одговорности за возаче предвиђене овим правилником, возачи трамваја су, с обзиром на специфичност возила, одговорни и за:

- правилан поступак у случају квара на мрежи;
- правилан поступак у случају појаве других кварова на возилу.

Возач трамваја, осим обавезе праћења саобраћајне ситуације, исправности рада возила, инструмената намењених за то, дужан је да током вожње прати стање исправности контактне мреже и трамвајских пруга.

Возач је дужан да на време уочи све препреке и недостатке на контактної мрежи и трамвајској прузи, који би могли довести до незгоде или квара возила, хаварије на контактної мрежи или прузи и, уколико је у могућности исте отклони, настави вожњу, и о томе обавести отправника или диспечера погона.

Члан 107.

Уколико је трамвај у квару, уклањање се врши вучом или гурањем ако је вуча немогућа. Гурањем се трамвај довози до најближе споредне пруге и поставља тако да не омета редован саобраћај.

Пре отпочињања вуче или гурања трамваја у квару, возачи су дужни да спајање трамваја обаве на начин регулисан Упутством о спајању трамваја.

Члан 108.

При вучи односно гурању трамваја у квару морају се предузети следеће мере сигурности:

- исправним и трамвајем у квару дужан је да рукује запослени са прописаним возачким дозволама,
- у гураном возилу, осим возача, дужан је да се на задњој платформи налази још један запослени ради сигнализирања и омогућавања безбедног кретања возила,
- уколико није могуће обезбедити лице за помоћ на задњој платформи, онда се споразумевање обавља помоћу мобилног телефона уз употребу „hands free“ опреме или спикерфона,
- уколико су све кочнице на трамвају у квару, односно уколико нису исправне, примењује се комбиновано вуча и гурање. У таквим случајевима, трамвај у квару налази се између два исправна трамваја,
- исправан и трамвај у квару морају бити физички спојени (закупловани) што су дужни да ураде возачи трамваја, односно стручна екипа која врши интервенцију, на начин регулисан Упутством о спајању трамваја,
- гурање и вуча се врше знатно смањеном брзином тако да се омогући ефикасно заустављање, али у сваком случају оно не сме бити веће од 15 км/ч.

Члан 109.

Споразумевање и сигнализација код гурања обавља се на следећи начин:

- директном комуникацијом возача путем мобилног телефона, или запослени на задњој платформи прима усмене поруке возача гураних кола и сигнаlima и покретима руке преноси их возачу исправног трамваја,
- хоризонтални покрети руке у правцу кретања значе да је пруга слободна за вожњу,
- убрзано кружење руком значи да се брзина може повећати,
- вертикално кретање руком горе – доле значи да треба смањити брзину,
- уздигнута рука дланом према возачу значи да се возила морају зауставити.

Члан 110.

Уколико се трамвај налази испред или на скретници, трамвај који наилази за њим не сме својим пантографом да пређе прекидач за скретницу, већ се мора зауставити најмање 10 метара испред прекидача.

Члан 111.

Возач трамваја је дужан да непосредно при наиласку на скретницу визуелно уочи правилност положаја скретнице у односу на жељени правац кретања.

При преласку преко скретнице и укрштаја, максимална дозвољена брзина је 10 км/ч. Возач је дужан да испрати кретање целе композиције преко скретница и укрштаја уз максимално дозвољену брзину до 10 км/ч.

Члан 112.

Возач је дужан да пре преласка преко помоћне скретнице, при уласку у депо или на споредан колосек, најпре исту отвори, а да је по преласку врати у првобитан положај.

Члан 113.

Радна кочница трамваја је електрична, а све остале су помоћне (електромагнетна, паркирна, ваздушна и ручна у зависности од типа возила).

На трамвајима који имају ручну кочницу, кочница се обавезно користи при дужем стајању на нагибима.

При наглom кочењу, у случају изненадне опасности, користе се сигурносне кочнице код свих типова трамваја, изузев код трамваја типа „Диваг“ где се користе све врсте кочница (електрична, ваздушна, шинска) које омогућавају заустављање на најкраћем одстојању. У таквим случајевима, кад су шине клизаве, обавезна је употреба песка.

Возач је дужан да електромагнетне кочнице (шинске) користи само у случајевима изненадне опасности.

Члан 114.

У случају појаве веће количине воде, до 1 цм воде изнад главе шине или снега до 5 цм изнад главе шине, возач трамваја је дужан да брзину возила смањи на 5 км/ч.

У случајевима појаве веће количине воде и снега изнад вредности наведених у ставу 1. овог члана, а на основу непосредног увида од стране запослених у ОЈ „Електро – грађевинска оператива“, спроводи се поступак привремене обуставе саобраћаја уз искључење струје. Овај поступак спроводи Служба за управљање саобраћајем.

- Возач трамваја је дужан да приликом наиласка на радове који се изводе на прузи, смањи брзину вожње на 5 км/ч и уз повећани опрез и давањем звучних сигнала обавести запослене на прузи о наиласку трамваја.

Члан 115.

Ако је из било ког разлога (застоја, прекида у случају незгоде и сл.), дошло до нагомилавања трамваја, возачи су дужни да, након отклањања узрока застоја, постепено, један по један, полазе са места, са одстојањем од најмање 50 метара.

Члан 116.

Приликом пробне вожње трамваја возач је дужан да се у свему придржава одредаба овог правилника.

ГЛАВА IV

ОДРЕДБЕ ЗА УПОТРЕБУ РАДИО-СТАНИЦА

Члан 117.

Радио-станицом може руковати само запослени који је обучен за рад на радио-уређају и то у случају:

- већих поремећаја и ванредних догађаја на линијама (застоја, обустава, саобраћајних незгода, прекида у снабдевању електричном енергијом, кидања контактних водова, кварова и хаварија на фиксним енергетским постројењима и сл.),
- кварова на возилима,
- кварова на саобраћајној сигнализацији (семафорима),
- физичког напада на посаду возила, путнике или возила,
- за преношење ванредних налога за измену плана саобраћаја, прераспodelу капацитета на линијама,
- у другим потребама хитне природе када за то не постоје друга средства комуницирања.

Запосленима који нису обучени да раде на радио-уређају, као и лицима која нису запослена у Предузећу, није дозвољен приступ и руковање радио-станицом.

Свака радио-станица мора имати дозволу за рад коју издаје РАТЕЛ - Републичка агенција за електронске комуникације.

При коришћењу радио-везе дозвољена је употреба искључиво службено регистрованих назива од Републичке агенције за електронске комуникације.

Правилником о радио саобраћају у ЈКП ГСП „Београд, регулисана је технологија рада у мрежи радио саобраћаја Предузећа, обавезе руковалаца радио-станицама, начин рада у пробном раду, позивни знаци и карактеристични идентификациони кодови у радио саобраћају.

ГЛАВА V

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ВОЗАЧЕ САОБРАЋАЈНОГ ПОГОНА УГОВОРЕНИ ПРЕВОЗ И УНУТРАШЊИ ТРАНСПОРТ

Члан 118.

Возач преузима путни налог, оверен од стране лица задуженог за техничку исправност возила и лица овлашћеног за издавање налога за возњу.

Возач је дужан да пре отпочињања возње, изврши визуелни преглед унутрашњости и спољашњости возила и опреме.

Након прегледа возила возач је дужан да у рубрици стара оштећења и недостаци опреме евидентира уочене неисправности возила, уколико их има.

Возач је дужан да уколико у току возње дође до оштећења, неисправности возила исто упише у путни налог у рубрици Пријава квара предвиђеној за ту намену.

У случају да у току возње дође до оштећења возила у саобраћају (саобраћајне незгоде, каменовања и др.) возач је дужан да изврши евиденцију у рубрици предвиђеној за ту намену.

Сваки возач, поред путног налога, у возилу мора имати полису осигурања, саобраћајну дозволу, извод лиценце за превоз путника, потврду о извршеној контроли техничке исправности и европски извештај о саобраћајној незгоди.

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ВОЗАЧЕ ПУТНИЧКИХ ВОЗИЛА

Члан 119.

Возач/корисник путничког возила дужан је да се стара о возилу.

Возачу путничког возила није дозвољено да се од истог удаљи у току рада, осим ако то не наложи овлашћено лице.

Возач путничког возила не може бити сам на задатку, осим у случају када му то наложи непосредни руководилац.

Возач/корисник путничког возила дужан је да води уредну евиденцију у путном налогу и стара се о безбедности возила.

Возач/корисник путничког возила дужан је да приликом сипања горива евидентира исправност, односно присуство таг прстена на возилу и уколико има оштећења исто упише у путни налог.

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ВОЗАЧЕ ТЕРЕТНИХ И СПЕЦИЈАЛНИХ ВОЗИЛА (камиони, ауто-куле, сервисне радионице, трактори, виљушкари...)

Члан 120.

Возач теретног/специјалног возила дужан је да се стара о возилу.

Возачу теретног/специјалног возила није дозвољено да се од истог удаљи у току рада, сем ако то не наложи надлежно лице.

Возач теретног/специјалног возила може бити сам на задатку.

Возач теретног/специјалног возила дужан је да води уредну евиденцију у путном налогу и стара се о безбедности возила.

- Возач теретног/специјалног возила дужан је да приликом сипања горива упише у путни налог количину сипаног горива, време сипања као и стање километраже, евидентира исправност, односно присуство таг прстена на возилу и уколико има оштећења исто упише у путни налог.

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ВОЗАЧЕ ВОЗИЛА ЗА ПРЕВОЗ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ДЕЦЕ

Члан 121.

Возило за превоз особа са инвалидитетом и превоз деце мора бити видно обележено, са прописаним налепницама.

Возачи возила из претходног става одговорни су за изглед, чистоћу, проветреност и ред у возилу.

Члан 122.

Возачи возила за превоз особа са инвалидитетом и превоз деце дужни су да поставе рампе за улазак односно излазак из возила, као и њихово враћање у положај предвиђен за време вожње.

Обезбеђење особе са инвалидитетом која користи колица и особе која користи седиште у возилу у надлежности је пратиоца путника, ако су предвиђени редом вожње, а у супротном је у надлежности возача возила за превоз особа са инвалидитетом и превоз деце.

Члан 123.

Возачи возила за превоз особа са инвалидитетом и превоз деце дужни су да особи са инвалидитетом пруже помоћ за безбедан улазак односно излазак из возила.

Возачи су дужни да се старају да особе са инвалидитетом буду безбедно смештене у возилу.

Члан 124.

Возач возила за превоз особа са инвалидитетом и превоз деце неће примити у возило:

- особу са инвалидитетом која нема пратиоца, а редом вожње је предвиђен,
- особу са инвалидитетом која није предвиђена за превоз редом вожње,
- особу са инвалидитетом која жели да унесе у возило недозвољен или опасан пртљаг.

Члан 125.

Возач је дужан да се према особи са инвалидитетом односи коректно и уљудно.

Возач возила за превоз особа са инвалидитетом и превоз деце не сме удаљити особу са инвалидитетом из возила до одредишне локације.

Уколико лице из става 2. овог члана прави неред, физички напада и узнемирава друга лица, угрожава сигурност и јавни ред, возач је дужан да безбедно заустави возило и одмах обавести дежурног диспечера задуженог за превоз ових лица и чека даља упутства о поступању.

Члан 126.

Возач је дужан да превоз обавља према дефинисаној туражи, као и да преузимање и остављање корисника врши искључиво на локацијама које су дефинисане туражом.

Возач ангажован за превоз деце не сме превозити кориснике без пратиоца у возилу, односно, пре преузимања/остављања првог, односно, последњег корисника у возилу мора бити пратилац.

Возач мора поступати у складу са Правилником о начину обављања организованог превоза деце.

Члан 127.

У случају квара или хаварије на возилу који се не могу отклонити на лицу места, а возило се не може безбедно кретати, возач је дужан да обавести диспечера погона, који обезбеђује резервно возило за кориснике, а за возило вучу или интервенцију сервисне радионице.

Члан 128.

Возач је дужан да благовремено уочи и пријави сваку неисправност на средствима за рад и да превентивним деловањем спречи веће последице од неисправности средстава за рад.

Возач је дужан да приликом сипања горива упише у путни налог количину сипаног горива, време сипања, као и стање километраже са тахографа, евидентира исправност односно присуство таг прстена на возилу и уколико има оштећења иста упише у путни налог.

Члан 129.

Возач је дужан да обезбеди возило на тај начин да оно ни у једном тренутку не сме бити напуштено, осим док помаже особи са инвалидитетом да уђе односно изађе из возила.

Возач не сме никада оставити возило ван гараже и напустити га, осим у случају када му то наложи надлежно лице и то тек пошто предузме све потребне мере обезбеђења.

Члан 130.

Возач је дужан да након завршене вожње изврши визуелни преглед унутрашњости и спољашњости возила.

Возач је дужан да возило паркира у гаражи, на предвиђеном месту, са закључаним свим вратима и затвореним свим прозорима.

Возач може паркирати возило ван гараже у случају одобрења шефа или заменика шефа саобраћаја у СП „Уговорени превоз и унутрашњи транспорт“.

Возач је дужан да кључеве од возила, путни налог и остала документа, преда диспечеру или другом лицу које је за то надлежно.

ГЛАВА VI

ОДРЕДБЕ О ОБАВЕЗАМА ОТПРАВНИКА

1. Пријем и вршење дужности на термину

Члан 131.

Регулисање саобраћаја, пријем и отправљање возила на термину, односно отправничком месту, врши отправник на начин предвиђен овим правилником, актима Предузећа,

- упутствима и налозима које добија од лица из чл. 7. став 1, тачка а), б/1) овог правилника, као и налозима које добија од запосленог лица у УЦ-у, УЈП.

У току рада, отпра́вник је дужан да прати рад возила у систему за даљинско праћење и управљање возилима, за линије које завршавају на терминусу рада отпра́вника или су му додељене за праћење.

Члан 132.

По ступању на радно место, отпра́вник је дужан да се јави дежурном диспечеру у служби, да са њим сравни свој часовник и изврши визуелни преглед терминусног објекта и инвентара. Уколико уочи недостатке, исте пријављује дежурном диспечеру у служби. При примопредаји смене отпра́вника, отпра́вник који предаје дужност дужан је да отпра́внику који прима дужност пружи сва обавештења у вези са радом возила на линији, да му преда сређену документацију из своје смене, уредно инвентарско стање објекта, важеће отпра́вничке контролнике полазака на линији и смене возача и кључеве од објекта.

Члан 133.

Ради успешног извршења реда вожње, отпра́вник је дужан да стално у току рада врши отпра́вљање возила према временима полазака возила сходно регистрованом реду вожње, односно отпра́вничким контролником, под чим се подразумева контрола времена доласка возила на терминус, постављање возила на улазно стајалиште по изласку путника, регулisaње поласка возила са терминуса.

Ради идентификације возача, отпра́вник има право да од возача приватних превозника на увид затражи возачку дозволу, а за возаче Предузећа ИД картицу.

На линијама на којима раде возила приватних превозника, отпра́вник је дужан да контролише њихов рад и возила отпра́вља према отпра́вничком контролнику.

Измене времена и редоследа полазака возила Предузећа и приватних превозника нису дозвољене мимо саобраћајних разлога.

Члан 134.

Отпра́вник је дужан да о свим променама до којих дође у саобраћају, као што су неизлазак и закашњење возила, искључење и замене возила, рад резервних возача и возила, скраћење линија, прекиди у саобраћају, саобраћајне незгоде и сл., води уредну евиденцију у отпра́вничком рапорту.

Отпра́вник је дужан да о променама на линији у случајевима недостатка или закашњења возила на линији, прекидима у саобраћају и непоштовању радне дисциплине од стране саобраћајног особља, поднесе писани извештај.

Отпра́вник је дужан да о прекидима у саобраћају, саобраћајним незгодама, неостварењу првих и последњих полазака и бројном стању на линији у одређеним пресецима времена и другим важним догађајима, обавести Службу за управљање саобраћајем и диспечера погона, телефоном или радио-везом, одмах по сазнању за исто и све то унесе у отпра́внички рапорт.

Члан 135.

Отпра́вник који у току дана последњи ради на терминусу дужан је да припремљене рапорте за наредни дан и важеће контролнике остави на видном месту, да изврши сравњење документације о раду отпра́вника тог дана, да сређену документацију пошаље у

- припадајући саобраћајни погон по последњем возилу и да обезбеди објекат (искључи све потрошаче електричне енергије, обезбеди инвентар од крађе, закључа објекат и сл.).

Члан 136.

Отправник је дужан да у току свог рада редовно контролише обележност возила, општи изглед и уредност возача.

Отправник има право да искључи из саобраћаја возило које је прљаво или не испуњава услове предвиђене Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја.

Отправник је дужан да искључи возило из саобраћаја ради прања и дезинфиковања, и то у свим случајевима када је оно упрљано, када у њему постоје трагови крви, или када у њему премине путник.

Отправник има право да искључи из саобраћаја припадника саобраћајног особља чији је изглед неуредан, када посумња да је запослени под дејством алкохола или опојних дрога и по оцени отправника је преморен или неспособан за безбедан рад у саобраћају.

Отправник је дужан да о наведеном обавести диспечера саобраћајног погона и Диспечерски центар.

Члан 137.

Отправник је дужан да грађанима пружи потребне информације о питањима везаним за функционисање саобраћаја на својим линијама и да у границама својих могућности пружи грађанима и друге информације везане за коришћење линија јавног превоза.

Члан 138.

У случају искључења возила на линији због квара, саобраћајне незгоде и сл., отправник је дужан да што ефикасније и рационалније укључи резервно возило и да од саобраћајног погона тражи друго возило за замену.

Уколико на смену не дође возач који је предвиђен распоредом рада или се разболи у току рада, отправник је дужан да ангажује резервног возача (ако је расположив) и о томе обавести саобраћајни погон и сачини извештај о томе.

Члан 139.

Отправник има право да продужи рад возила, ако потребе саобраћаја то захтевају.

Продужење рада возачу на линији може се наложити само онолико времена колико је то допуштено општим и другим прописима.

Отправник је дужан да о свом налогу извести саобраћајни погон. Уколико возач одбије налог отправника да продужи рад, отправник је дужан да напише извештај и исти достави непосредном руководиоцу.

Члан 140.

Отправник је дужан да возачима на линији преноси сва наређења, упутства и друга обавештења која се односе на њих.

Члан 141.

У случају поремећаја саобраћаја отправник је дужан да, уз сагласност УЦ-а (за возила аутобуског подсистема) или диспечера Диспечерског центра (за возила електро

подсистема), предузме све мере на отклањању нередовности. У зависности од врсте поремећаја, врсте подсистема, трасе линије, прилива путника и сл., отправник је дужан да примени једну од следећих мера:

- скраћивање или продужавање задржавања возила на крајњим станицама,
- убрзавање до одређене тачке на линији, односно незаустављање на одређеном броју стајалишта,
- скраћење линије до одређене тачке,
- укључивање у саобраћај резервног возила.

У свим овим случајевима, возило мора бити обележено на одговарајући начин.

Отправник је дужан да о предузетим мерама обавести УЦ, Диспечерски центар и саобраћајни погон и да исте евидентира у апликацији система за даљинско праћење и управљање возилима.

Члан 142.

У случају елементарних непогода, отправник је дужан да, уз сагласност УЦ (за возила аутобуског подсистема) или диспечера Диспечерског центра (за возила електро подсистема), прилагоди функционисање саобраћаја новонасталим условима.

Отправник је дужан да обезбеди равномерно обављање саобраћаја на линији и да наложи возачима да брзину кретања возила (време обрта) прилагоде условима на коловозу, односно трамвајским пругама.

Отправник је дужан да о свим променама обавести УЦ, Диспечерски центар и саобраћајни погон и да сваку промену евидентира.

Члан 143.

Када на редовној траси линије није могуће да возила раде, приступа се делимичној или потпуној промени трасе линије или привременој обустави саобраћаја.

О промени трасе линије или обустави саобраћаја на линији, за возила електро подсистема одлуку доноси Диспечерски центар, а за аутобуски подсистем одлуку доноси УЦ, а отправник је дужан да одлуку пренесе возачима.

У случају промене трасе линије, нова траса се мора одредити тако да буде приближна редовној траси, уз коришћење постојећих стајалишта на новој траси. Уколико постоји потреба за привременим стајалиштима на новој траси, места за пристајање возила на њој одређују се тако да буду што приближнија стајалиштима на редовној траси.

Члан 144.

У случају интервенције МУП-а, отправник је дужан да поступи по њиховом налогу и да при томе узме податке службеног лица, о чему ће обавестити Диспечерски центар и УЦ.

Члан 145.

У терминусни објекат Предузећа дозвољен је улазак само службених лица и припадника саобраћајног особља који су на дужности.

Члан 146.

У свим терминусним објектима Предузећа који су у функцији регулисања саобраћаја, неопходно је да постоје ормарићи са санитарским материјалом за пружање прве помоћи. Ормарићи за пружање прве помоћи морају бити са спољне стране обележени ознаком црвеног крста и имати кратко упутство за руковање.

Материјалом ручних апотека рукује се на начин прописан Правилником о заштити на раду. Санитетска средства у сандучићима морају се редовно обнављати да би била на располагању у сваком тренутку, и са истим се задужује отправник.

Члан 147.

Отправник је дужан да обезбеди употребу службеног телефона припадницима саобраћајног особља за обављање службених послова, као и у другим оправданим случајевима.

Члан 148.

Отправник је дужан да обезбеди да возила Предузећа и приватних превозника на терминусу буду паркирана тако да не ометају обављање редовног саобраћаја.

Члан 149.

Отправник је дужан да о саобраћајним незгодама у којима су учествовала возила Предузећа и приватних превозника, а које су се догодиле на линијама које регулише, одмах по сазнању за исте обавести Диспечерски центар, диспечера погона и УЦ, и предузме друге потребне мере.

Пре обавештавања лица из претходног става, отправник је дужан да прибави основне податке о саобраћајној незгоди (место, време, гаражни број возила, службени број возача, приближан број повређених или погинулих и др.).

Члан 150.

Отправник је дужан да на захтев возача присуствује примопредаји возила и опреме, да ако је то потребно, изврши сравњење у путном налогу / листи квара са стварним стањем возила, и да евентуалне промене овери својим потписом (упише службени број и унесе време догађаја).

ГЛАВА VII

ОДРЕДБЕ О ОБАВЕЗАМА ОСТАЛОГ САОБРАЋАЈНОГ ОСОБЉА

1. Референт зоне

Члан 151.

Референт зоне у зонском систему контроле и управљања саобраћајем Предузећа је оперативни руководилац у зони коју покрива.

Члан 152.

Основне обавезе референта зоне су да:

- непосредно контролише извршење планираног обима и квалитета обављања саобраћаја на линијама у зони коју покрива,
- прати и анализира рад појединих линија и даје предлоге и сугестије за кориговање параметара рада,
- оперативно прати и анализира оптерећења, искоришћења и временску дистрибуцију возила на линијама,
- прати и у координацији са отправником коригује рад возила на линији у случајевима нагомилавања возила,
- контролише рад и обављање саобраћаја возила Предузећа и приватних превозника на терминусима и оперативно руководи радом отправника у својој зони,
- интервенише у случајевима ванредних потреба у саобраћају у својој зони, а по налогу диспечера и на другом подручју,
- интервенише у случајевима саобраћајних незгода и хаварија у зони коју покрива,
- преко Службе за управљање саобраћајем, а и непосредно, координира рад са осталим референтима саобраћаја ради остваривања јединствене функције јавног саобраћаја,
- даје потребна упутства саобраћајном особљу на терену и контролише њихово извршење,
- подноси извештај о раду и запажањима у својој зони шефу Службе за управљање саобраћајем,
- спроводи све активности за референта зоне прописане Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд” .

Члан 153.

Референт зоне је овлашћен:

- да у сарадњи са отправником, теренским мајстором - возачем или терминусним мајстором искључи из саобраћаја возило за које поуздано утврди да је у погледу техничке исправности, чистоће, обележености и др., неподобно за саобраћај,
- да са рада, уз обавештавање отправника, удаљи саобраћајно особље које својим радом, понашањем, личним изгледом, одевеношћу и др., крши одредбе овог правилника, закона и других општинских аката Предузећа,
- да, уз сагласност Службе за управљање саобраћајем, изврши прераспodelу капацитета на линијама зоне у којој ради с даљим отклањањем поремећаја у раду и уједначавање капацитета,
- да, уз сагласност Службе за управљање саобраћајем изврши промену трасе линије у случају потребе.

2. Шеф распореда

Члан 154.

Основне обавезе шефа распореда су да:

- израђује месечни распоред рада саобраћајном особљу према пословима који су утврђени редом вожње, законском праву запослених, водећи рачуна о одредбама закона којима је регулисано радно време, дневни и недељни одмор запослених, врши оптимизацију расположивог броја запослених, а у случају потребе планира продужени рад,
- врши исправке и прилагођавање месечног распореда рада саобраћајног особља на основу насталих промена услед непланираних одсуствовања саобраћајног особља и измене у обиму планираног месечног реда вожње,

- обезбеђује одговарајући распоред саобраћајног особља и возила у случајевима ванредних потреба и ситуација,
- равномерно и правилно израђује распоред саобраћајног особља,
- израђује предлог динамизираних година годишњих одмора саобраћајног особља, сагласно потребама извршења реда вожње,
- анализира рад саобраћајног особља, предлаже и предузима потребне мере ради обезбеђења оптималног ангажовања саобраћајног особља.
- обавља и остале активности предвиђене Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“ и другим општим актима Предузећа.

3. Диспечер погона

Члан 155.

Основне обавезе диспечера погона су да:

- израђује дневни распоред рада саобраћајног особља на основу месечног распореда и упутства шефа распореда,
- контролише тачност доласка саобраћајног особља на посао, као и униформисаност и спољни изглед запослених, а у границама могућности и психофизичко стање, (умор, болест, дејство алкохола, опојних дрога ...).
- издаје саобраћајном особљу комплетну путну документацију (путни налог / листу квара европски извештај о саобраћајним незгодама и туражне таблице),
- врши распоред рада возила по линијама поштујући план,
- у ванредним ситуацијама, према упутствима шефа распореда, обезбеђује саобраћајно особље и организује оптималан рад возила на линијама,
- обезбеђује благовремену замену саобраћајном особљу које није на време или уопште није дошло на посао по редовном распореду,
- води евиденцију и стара се о исправности туражних таблица,
- свакодневно води евиденцију о присутности и одсутности саобраћајног особља,
- води евиденцију о раду возила, неизласцима, закашњењима, искључењима итд,
- доставља извештаје везане за рад запослених и возила шефу распореда, шефу саобраћаја и Служби за управљање саобраћајем,
- води отправнички рапорт за линију матичног погона која ни на једном термину нема отправника, у складу са упутством за попуњавање рапорта,
- о прекидима у саобраћају, саобраћајним незгодама, неостварењу првих и последњих полазака и бројном стању на линији у одређеним пресецима времена и другим важним догађајима, обавести Службу за управљање саобраћајем телефоном или радио-везом, одмах по сазнању за исто,
- прати функционисање саобраћаја у систему за даљинско праћење и управљање возилима,
- попуњава податке у вези неисправности опреме у одговарајућој апликацији, на основу информација које добија од возача, као и друге послове у оквиру поменутог система,
- обавља и друге послове у оквиру сектора саобраћаја по налогу непосредног руководиоца,

4. Референт саобраћаја и референт саобраћаја у СП „Централа“ у Сектору саобраћаја

Члан 156.

Основне обавезе, референта саобраћаја и референта саобраћаја у СП „Централа“ у Сектору саобраћаја су да:

- контролише рад возача и обављање саобраћаја на линијама матичног погона и терминусима кроз које исте гравитирају,
- у случају поремећаја, застоја или саобраћајне незгоде, а на основу информације главног диспечера, диспечера смене, диспечера погона, референта зоне или непосредног руководиоца, интервенише и на осталим линијама и терминусима,
- преко Службе за управљање саобраћајем, непосредно координира рад и сарађује са осталим референтима, у циљу остваривања јединствене функције саобраћаја,
- на линијама саобраћајног погона контролише стање саобраћајница, услове обављања саобраћаја, стање контактне мреже, пруга и уређаја за пуњење електробуса и електричних возила „Б“ категорије,
- води пријаве о неисправности опреме у систему за праћење и управљање возилима као и друге послове у оквиру поменутог система,
- у случају одсуства референта за безбедност или референта за регистрацију и штете врши и њихове послове,
- о свом раду редовно подноси извештај непосредном руководиоцу и спроводи све активности предвиђене Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“ као и упутствима саобраћајног погона,
- обавља и друге послове у оквиру Сектора саобраћаја по налогу непосредног руководиоца.

5. Инструктор рада возача и инструктор рада возача трамваја

Члан 157.

Инструктор рада возача и инструктор рада возача трамваја задужен је да изврши обуку возача у вези са техничким карактеристикама и начином управљања возилом и врши редовну контролу рада возача на линијама саобраћајног погона.

Инструктор рада возача и инструктор рада возача трамваја обавља и следеће послове:

- учествује у раду комисије за пријем нових возача и проверава њихову оспособљеност,
- упознаје новопримљене возаче, а пре укључивања у саобраћај, са свим типовима возила саобраћајног погона и начином руковања, као и са карактеристикама траса линија,
- води редовну евиденцију са доказима (оцена инструктора, изјава возача и др.) о оспособљености запослених и новопримљених возача, у свему према упутству из чл. 3. овог правилника и Правилника о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“, о чему стално обавештава непосредног руководиоца,
- у склопу провере оспособљености проверава познавање прописа, правилника и упутстава, сагласно чл. 6. овог правилника,
- читава податке са дигиталних тахографа,
- врши анализу тахографских листића и података очитаних са дигиталних тахографа, на основу чега контролише рад возача,
- врши контролу исправности тахографа,

- води пријаве о неисправности опреме у систему за управљање возилима као и друге послове у оквиру поменутог система,
- о свом раду редовно подноси извештај непосредном руководиоцу,
- обавља и друге послове у оквиру Сектора саобраћаја по налогу непосредног руководиоца.

6. Референт за безбедност у Сектору саобраћаја

Члан 158.

Основне обавезе референта за безбедност су да:

- врши послове унутрашње контроле безбедности саобраћаја ради испуњавања прописаних услова рада возача (општинских и интерних) у вези са психофизичким стањем возача у саобраћајном погону, радним временом и одмором возача, саобраћајном и радном дисциплином, начином пријема возача у саобраћајни погон и њиховим даљим усавршавањем и упознавањем са свим прописима, правилницима и упутствима које возачи морају да савладају пре самосталног изласка у саобраћај, праћењем и контролом здравственог стања возача и превентивном контролом алкохолисаности;
- контролише спровођење законских прописа из области безбедности саобраћаја;
- извршава послове унутрашње контроле безбедности саобраћаја предвиђене Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“ у делу прописаном за референте за безбедност и то:
  - да прати рад возача на основу тахографских уложака и других података,
  - да периодично врши проверу познавања саобраћајних прописа код возача,
  - да редовно обилази саобраћајнице ради утврђивања стања коловоза, контактне мреже и пруге са аспекта безбедности и интервенише код надлежних органа ради предузимања мера у циљу отклањања недостатака,
- води евиденцију саобраћајних незгода, формира неопходну документацију у вези са истим, врши анализе и предлаже мере у циљу повећања безбедности саобраћаја,
- упућује возаче на редовне, контролне и циљане прегледе и сарађује са социјалним радником,
- у одсуству референта саобраћаја, референта саобраћаја у СП „Централа“ и референта за регистрацију и штете врши послове из њихове надлежности.

7. Референт за регистрацију и штете

Члан 159.

Основне обавезе референта за регистрацију и штете су да:

- обавља послове регистрације возила,
- обавља замену таблица, замену регистрационих налепница и дупликата саобраћајних дозвола,
- подноси захтеве и преузима дупликате регистрационих налепница,
- одјављује возила и врши измену података о возилима у МУП-у,
- пријављује штету на возилима, преузима записнике о оштећењу возила од трећих лица, преузима рачуне по извршеним поправкама, обрађује предмете за доставу стручном сараднику за послове осигурања у ОЈ „Финансије“,
- доставља податке и документацију у вези регистрације, осигурања и штета на возилима и имовини Предузећа, надлежним органима и трећим лицима,

- доставља податке и документацију потребну за израду извода лиценце за возила стручном сараднику за послове осигурања у ОЈ „Финансије“,
- подноси одштетне захтеве МУП-у, преузима потврде и доставе,
- преузима полисе осигурања ауто одговорности за регистарцију возила (достава оригиналног примерка са рачуном стручном сараднику за послове осигурања у ОЈ „Финансије“,
- преузима овлашћења лизинга за регистрацију возила,
- учествује у раду комисије за штете саобраћајних погона,
- у одсуству референта саобраћаја, референта саобраћаја у СП „Централа“ и референта за безбедност у Сектору саобраћаја обавља послове из њихове надлежности,
- обавља и друге послове у вези са штетним догађајима на возилима и имовини Предузећа.

8. Диспечер смене

Члан 160.

Основне обавезе диспечера смене су да:

- прати функционисање саобраћаја средствима комуникације,
- прати функционисање саобраћаја по линијама у систему за даљинско праћење и управљање возилима,
- води одговарајућу документацију Службе за управљање саобраћајем,
- саставља информацију о функционисању саобраћаја у време своје смене,
- рукује средствима комуникације и опреме у Служби за управљање саобраћајем,
- даје обавештења грађанима на телефонски позив у оквиру свог делокруга рада,
- прима захтеве отправника и другог саобраћајног особља и поступа по истим,
- интервенише приликом застоја, обустава, саобраћајних незгода, прекида у напајању електричном енергијом и осталог,
- тражи интервенцију од одговарајућих градских институција у циљу неометаног и безбедног обављања саобраћаја,
- обавештава главног диспечера, а по потреби и друга одговорна лица за организовање саобраћаја, непосредно по пријему информације о ванредним догађајима,
- у зимском периоду контактира непосредно са Зимским штабом у циљу отклањања последица елементарних непогода,
- управља, прати и по потреби организује функционисање саобраћаја елетро подсистема,
- обавља и све друге послове за које се постоји потреба у процесу рада по налогу непосредног руководиоца.

9. Главни диспечер

Члан 161.

Основне обавезе главног диспечера су да:

- у поподневној и ноћној смени радним даном, као и целодневно суботом, недељом и државним празником, обавља послове дежурног у Предузећу,
- координира рад са УЦ, УЈП
- прати функционисање саобраћаја по линијама у систему за даљинско праћење и управљање возилима,
- управља, прати и по потреби организује функционисање саобраћаја елетро подсистема,

- у зимском периоду контактира непосредно са Зимским штабом у циљу отклањања последица елементарних непогода,
- проналази решења за регулисање саобраћаја у датим условима и даје предлоге за обезбеђење неометаног обављања саобраћаја,
- врши непосредну контролу рада у саобраћају и издаје налоге за рад диспечерима смене и референтима зона,
- анализира рад у саобраћају за претходна 24 часа, даје предлог у циљу побољшања квалитета саобраћаја,
- информисаје кориснике услуга и средства информисања о свим питањима из области планирања и управљања саобраћајем (трасе, цена превоза, поласци, ноћни саобраћај и сл.),
- свакодневно врши увид у стање саобраћаја (поремећаји на линијама) и налаже тренутне интервенције,
- тражи интервенцију од одговарајућих градских институција у циљу неометаног и безбедног обављања саобраћаја,
- контролише рад диспечера смене, интервенише код ванредних догађаја и подноси извештај шефу Службе за управљање саобраћајем.

10. Шеф Службе за управљање саобраћајем

Члан 162.

Основне обавезе шефа Службе за управљање саобраћајем су да:

- организује рад Службе за управљање саобраћајем,
- контролише обављање саобраћаја,
- издаје налоге за организацију саобраћаја у ванредним ситуацијама, анализира интервенције главног диспечера и диспечера смене и утврђује њихову оправданост и ефикасност,
- свакодневно анализира рад саобраћаја за претходна 24 сата и у реалном времену и подноси извештај директору Предузећа, извршним директорима за област саобраћаја, за област одржавања аутобуског подсистема и одржавања електроподсистема и директору ОЈ „Планирање и управљање саобраћајем”,
- анализира обављање саобраћаја по саобраћајним погонима и линијама и прати остварења помоћу саобраћајних показатеља,
- израђује по потреби месечне информације о саобраћајној проблематици,
- сарађује са надлежним градским институцијама по питању саобраћаја,
- израђује предлоге за предузимање потребних мера по извештајима,
- организује извршење пратећих послова из делокруга рада Службе за управљање саобраћајем

11. Водећи стручни сарадник и стручни сарадник у Сектору саобраћаја

Члан 163.

Основне обавезе водећег стручног сарадника и стручног сарадника у Сектору саобраћаја су да:

- прати, анализира и израђује извештаје о функционисању Сектора саобраћаја,
- упознаје саобраћајно особље и контролише спровођење општих и интерних прописа, одлука, правилника, наредби и упутстава,

- учествује у планирању и организовању ванредних превоза приликом јавних манифестација, спортских и других приредби,
- се посебно ангажује у ванредно насталим ситуацијама услед изненадних непогода, као што су хладноћа, киша, снег и слично, на обезбеђивању несметаног обављања саобраћаја,
- координира извршење послова у оквиру Сектора саобраћаја ради ефикаснијег и квалитетнијег обављања послова,
- ради на стручном усавршавању саобраћајног особља и контролише извршење послова,
- врши упознавање возача са свим прописима и контролише примену важећих прописа из области безбедности саобраћаја и Правилника о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“,
- свакодневно прати реализацију реда вожње у система за даљинско праћење и управљање возилима и врши анализу података о реализацији реда вожње,
- извршава и остале обавезе предвиђене Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“,
- обавља и друге послове у оквиру Сектора саобраћаја по налогу непосредног руководиоца.

12. Главни инжењер у Сектору саобраћаја

Члан 164.

- прати рад возног особља и функционисања превоза и предузима одређене мере у циљу унапређења истог,
- предлаже непосредним руководиоцима Сектора активности и мере које треба реализовати, у циљу ефикаснијег и економичнијег остварења планираних послова у Сектору, из свог делокруга рада, и активно учествује у њиховој имплементацији,
- учествује у изради налога за рад, прати извештаје и рад референата саобраћаја, референта за безбедност и референта за регистрацију и штете,
- анализира рад возног особља на основу система за даљинско праћење и управљање возилима,
- свакодневно прати реализацију реда вожње у поменутом систему и врши анализу података о реализацији реда вожње,
- прати исправност опреме система за даљинско праћење и управљање, инсталиране у возилима и у кординацији са лицем задуженим за праћење рада овог система, предузима мере у циљу отклањања недостатака и кварова,
- обавља и друге послове у оквиру сектора саобраћаја по налогу непосредног руководиоца.

13. Шеф саобраћаја

Члан 165.

Основне обавезе шефа саобраћаја у саобраћајном погону су да:

- руководи, организује и контролише послове саобраћаја у Сектору саобраћаја саобраћајног погона,
- одговара за рад Сектора саобраћаја,
- даје инструкције и налоге за рад запосленима у Сектору саобраћаја у вези са активностима из делокруга рада Сектора, у циљу ефикаснијег и квалитетнијег обављања послова,
- стара се о правилном распореду запослених у циљу повећања продуктивности рада,

- ради на стручном усавршавању саобраћајног особља и контролише извршење послова,
- организује упознавање возача са свим прописима и контролише примену важећих прописа из области безбедности саобраћаја и Правилника о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“,
- непосредно учествује у изради планова и стара се о извршењу планских задатака Сектора саобраћаја,
- координира извршење послова у оквиру Сектора саобраћаја и између Сектора саобраћаја и осталих служби у саобраћајном погону и Предузећу,
- упознаје саобраћајно особље и контролише спровођење општих и интерних прописа, одлука, правилника, наредби и упутстава,
- учествује у планирању и организовању ванредних превоза приликом јавних манифестација, спортских и других приредби,
- посебно се ангажује у ванредно насталим ситуацијама услед изненадних непогода, као што су хладноћа, киша, снег и слично, на обезбеђивању несметаног обављања саобраћаја,
- ангажује запослене да на време и у довољном броју изврше планиране задатке и обавезе у новонасталим условима рада,
- сноси одговорност за обележавање возила, у складу са одредбама Одлуке о јавном линијском превозу путника на територији града Београда,
- извршава и остале обавезе предвиђене Правилником о унутрашњој контроли безбедности саобраћаја у ЈКП ГСП „Београд“.

ГЛАВА VIII

ОДГОВОРНА ЛИЦА У ЈКП ГСП „БЕОГРАД“

Члан 166.

За део обавеза које проистичу из Одлуке о јавном линијском превозу путника на територији града Београда, одговорни су:

- шеф одржавања саобраћајног погона за уредност, чистоћу, проветреност и загрејаност возила,
- шеф саобраћаја саобраћајног погона за недостатак видних обележја ознака од значаја за информисање путника,
- директор саобраћајног погона у случају неизвршене замене неисправног возила резервним у року од 90 минута.

Директори саобраћајних погона дужни су да организују континуирано праћење исправности система за информисање путника.

ГЛАВА IX

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 167.

Измене и допуне овог правилника врше се на начин и по поступку прописаним за његово доношење.

Члан 168.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана јавног објављивања на огласним таблама саобраћајних погона – организационих јединица.

Члан 169.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о обавезама саобраћајног особља у ЈКП Градско саобраћајно предузеће „Београд“ број 14110 од 15.11.2022. године.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА
ЈКП ГСП „БЕОГРАД“

Boško Rajnatović
Бошко Ражнатовић, дипл. правник

САДРЖАЈ

Опште одредбе	1
Заједничке одредбе за саобраћајно особље	5
Рад саобраћајног особља у систему за даљинско праћење и управљање возилима у јавном линијском превозу града Београда	7
Заједничке одредбе за возаче	7
1 Почетак рада	7
2 Обележавање, опремљеност, проветравање, грејање, осветљавање и чистоћа возила	10
3 Ред вожње	12
4 Стајалишта – терминуси	13
5 Вожња возила	15
6 Крај рада	18
7 Саобраћајне незгоде и хаварије	19
8 Физички напади, малтретирање возача и оштећење возила	21
9 Превоз ствари, пртљага и животиња	21
10 Посебне одредбе за возаче тролејбуса и возаче који раде на електробусу Заједничке одредбе	23
11 Посебне одредбе за возаче електричног возила „Б“ категорије	25
12 Посебне одредбе за возаче трамваја	26
Одредбе за употребу радио-станица	30
Посебне одредбе за возаче СП „Уговорени превоз и унутрашњи транспорт“	31
Посебне одредбе за возаче путничких возила	31
Посебне одредбе за возаче теретних и специјалних возила	31
Посебне одредбе за возаче возила за превоз особа са инвалидитетом и деце	32
Одредбе о обавезама отправника	33
Пријем и вршење дужности на терминусу	33
Одредбе о обавезама осталог саобраћајног особља	37
1 Референт зоне	37
2 Шеф распореда	38
3 Диспечер погона	39
4 Референт саобраћаја и референт саобраћаја у СП „Централа“ у Сектору саобраћаја	40
5 Инструктор рада возача и инструктор рада возача трамваја	40
6 Референт за безбедност у Сектору саобраћаја	41
7 Референт за регистрацију и штете	41
8 Диспечер смене	42
9 Главни диспечер	42
10 Шеф службе за управљање саобраћајем	43
11 Водећи стручни сарадник и стручни сарадник у Сектору саобраћаја	43
12 Главни инжењер у Сектору саобраћаја	44
13 Шеф саобраћаја	44
Одговорна лица у ЈКП ГСП „Београд“	45
Прелазне и завршне одредбе	45
Садржај	47